

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 ELL., VASÁRNAP 20 FILLÉR
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

HAJDUFÖLD

FŐSZERKESZTŐ:
THAN GYULA

FELELOS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

„Vesszen Bethlen!” „Vesszen Horthy!”

Igy ordított az októberi lázadás tizenegyedik fordulójára Pest utcáin a forradalmi csöcselék és a rendőrség — milyen sérelme a gyülekezési és szólásszabadságnak, — alig bírta szétosztani a nekivadult vörös körmenetet. Pedig odabent a Tattersallban csak a Propper, meg a Peyer szónokoltak, akiknek korrupt, *üchető* és *erélytelen* vezérkedésével régen torkig van a vérszenet kapott „ifjúnokasság”.

No de sebai! Azért ők is ki tudták adni a jelszót: *Ki az utcára!* És ha már idáig jutott a dolgok demokratikus fellődése, Garami, Weltner és Buchinger elvtárs forradalmi rutinja majd gondoskodik róla, hogy a felizgatott tömeg ne maradjon meg az ilyen *ártalmatlan* kiáltásoknál, hanem a tettek mezejére lépjen.

Hiszen már a Népszava is megírja leplezetlen őszinteséggel, mikor a hazaárulás zsiros moszkvai kenyerén Bécsben hizott vezéreinek amnesztiáján ujjong:

Hazajöhettek és velünk együtt tovább folytathatják azt a nemes küzdelmet, amelyből egy évtized előtt kiszakította őket az ellenforradalom forgószela... *Harcos férfiak, harcolni jönnek haza* és mi velük indulhatunk most már küzdelembe, azért, hogy az első lépést kövesse a második és a harmadik lépés is...

Mi, akik történelmi felelősségünk tudatában előidéztük frontotjárt nemzedékünk elemi erejével a fentidézett tisztító forgószelét, megdöbbenve állunk meg ezek előtt a jelenségek előtt. Hát *ezért harcolunk* négy évet, ezért pocskoltunk el még hosszú esztendőket soha vissza nem térő ifjú- és férfikorunkból szorgos őrtállásban, hogy tizentötévi embertelen szenvedés után újra nyakunkba szakadjon megújult erővel „a nemes küzdelem”. Akkor, amikor a konszolidáció szent nevében feloszlattuk szervezeteinket, beillesztettük nacionalista alakulatainkat a nyugodalmas nemzeti munka békés sinjeire. Akkor, amikor a társadalom kezéből ismét visszazállott minden erő és hatalom az állam gépezetébe.

Ime! Tíz évi önfejlődő vigyázásunk eredménye: *Vesszen Bethlen! Vesszen Horthy! Az első lépés... A harcok férfiak, akik harcolni jönnek*, hogy kövesse az első lépést a második: *a börtönök megnyitása, aztán a többi, lefelé a lejtőn, Szamuely akasztófáig!*

A harcok férfiak harcolni jönnek haza! — ujjong a Népszava. Elmondhatjuk a „Tűzek” sugójával: *Röhögési ingerünk van... Harcolni akarnak? Ugyan kivel? Hol van itt az a Heimwehr, az a fassiszta szervezet, hol az egész nemzeti közszel-*

lem, amely tíz év előtt úgy vágta Garamiékat cimborástól az emigrációba, mint vihar a szemetet! Hol van az öntudatos magyar társadalom...

De nem rekrutálunk, nem vinyogunk férfiatlan megrökönyödéssel. *Ha ők nekik szabad, nekünk is lehet.* Ha harcolni akarnak, hát majd rajta leszünk mi is, hogy *necsak a*

*rendőrségbe és a honvédségbe ül-
küzzenek, mikor elkövetkeznék a
harmadik lépésük.* Csak jöjjen Garami, csak ki az utcára. *Ha ez kell, majd mi is ott leszünk!*

A lupényi vérengzés miatt megrendült az oláh kormány helyzete Lemond a Maniu-kabinet két minisztere

A román kormánypart nemzeti párti és parasztpárti irakciói között már régebbi időre visszamenő egyenetlenkedés van. Az egyenetlenkedés következtében Junian igazságügyminiszter elhatározta, hogy benyújtja lemondását. Lemondásának másik oka, a már ismert esemény, hogy szabadsága idején Vojcu Nitescut bízták meg helyettesítésével, tudomása nélkül. Nitescu Junian szabadsága alatt több kinevezést eszközölt, különösen Erdélyben, amit Junian sérelmesnek talált. A miniszterelnök-

kel való tárgyalásai folyamán sikerült volna ezeknek a sérelmeknek élet venni, azonban a régensválasztásnál nem kérték ki Junian véleményét, ami végleg elkeserítette, úgy, hogy most már semmilyen körülmények között nem akar a kormányban maradni.

Raduceanu parasztpárti közmunkáügyi miniszter ugyancsak rövidesen benyújtja lemondását. Raduceanu visszavonulása, a lupényi eseményekre vezethető vissza, melyekkel kapcsolatban konfliktusba keve-

redett Vajda belügyminiszterrel, minthogy egyikük sem akarta az eseményekért a felelősséget vállalni. A lemondásnak hirtelen politikai körökben nagy izgalmat keltett és általában megrendültnek látják a kormány helyzetét.

Lemondott az oláh pénzügyminiszter Popovic Mihály oláh pénzügyminiszter, aki rokonságban áll Sarateanuval, az újonnan megválasztott régenssel, összeférhetlenség miatt lemondott hivataláról. A lemondást elfogadták.

„VESSZEN HORTHY!” — ORDITOZTÁK A PESTI KÖRUTON

Botrányos forradalmi tüntetést rendeztek Budapesten a szocialisták

A szociáldemokrata népgyűlés demagóg szónokai izgatták fel a kedélyeket — Vörös felelet Garamiék amnesztiájára

Budapest, október 14.

A magyarországi szociáldemokrata párt, mely Garami, Buchinger Manó és Weltner Jakab nevének hallatára ismét új erőtlől kezd duzzadni, vasárnap népgyűlést rendezett a Tattersallban, ahonnan a botrányok és hazaáruló tüntetések egész sorozata indult el utcai körutra. A népgyűlés napirendjén „Az ország, politikai és gazdasági helyzete” szerepelt s őríási plakátok hirdették, hogy ezuttal még a második garnitúra vezetői: Farkas István, Peyer Károly és Propper Sándor fognak szónokolni. A gyűlésen a „Népszava” szerint huszonezer, az Est-lapok híradása szerint tizenhatezer ember jelent meg, holott a valóság az, hogy az alapjaiban megrendült pesti szociáldemokrata párt még a bősévi vezérek visszatérésének hatása alatt sem tudott 3-4 ezer megtévesztett munkásnál többet a porondra állítani.

Több mint ezer rendőr ügyelt a rendre

A budapesti államrendőrség minden előkészületet megtett a „népgyűlés”-re s mint beigazolódott, ezek az előkészületek szükségessé is voltak, mert a szociáldemokrata népgyűlésre nemcsak a szakszervezetekbe terrorral bekényszerített munkások egyes rétegei, hanem a proletárdiktatúrából jól ismert utcai

tüntetőik is felvonultak. A Nemzeti Színháztól a Tattersallig vezető utvonat valóságos ostromállapot képét mutatta. Gyalogos és lovasrendőrök töltötték meg az utcákat. Ugyyszólván az egész budapesti rendőrség, mintegy száz lovas és ezer gyalogos rendőr állott készenlétben, hogy minden rendezvényt megakadályozzon.

Izgattott hangulat a gyűlésen

A népgyűlés szociáldemokrata viszonylatban nem épen vörös hangulatban kezdődött. A gyűlésen ugyanis a munkások józanabb elemei is megjelentek. Erre vallott néhány ilyen felkiáltás: „Éljen a háború Szovjetország ellen!”

A többség azonban Garamiékat éltette, akikről az a hír terjedt el, hogy megérkeztek és már ezen a gyűlésen felszólalnak. A kapuban különben ott diszelgett a felírás:

— Éljen a demokrácia! Le a burzsoáziával! Vesszen a reakció! Majd ütemesen kiáltozni kezdtek: Munkát, kenyeret! Munkát, kenyeret! A felizgatott hallgatóság időnként ordított, méltó kórusát adva a három szociáldemokrata agitátor lázító beszédeknek.

Farkas és a demokratikus átalakulás

Az első szónok, Farkas István beszédét aránylag nyugodtan hallgatták. Ezuttal ő is a „demokratikus átalakulást” sürgette és a szociális fejlődés szempontjából hangsúlyozta,

hogy Magyarország szakítson gyökeresen a klerikális reakció politikájával. Kifejtette, hogy úgy külföldről, mint a belsődon mind jobban és jobban követelik polgári körök a demokratikus átalakulást s ezek az akciók rendkívül erősítik a szociáldemokrácia magyarországi helyzetét.

Peyer uszit a Reviziós Liga ellen

A kedélyeket Peyer elvtárs fűtötte fel.

— Külföldön — mondta — ha valahol néhány ezer ember megtelemlik, nincs ekkora készütség. Mi szükség van arra, hogy ostromállapotba helyezzék az egész várost?

A tömeg vérszenet kapva rázta öklét a szolgálatot teljesítő Gáger rendőrtanácsos felé és ordítani kezdett:

— Le velük! Pfu!

Peyer azután belerugott a béke-revizió gondolatba is.

— Nem csoda, hogy azok, akik az elszakított területeken élnek, *nem vágyódnak ide*, amikor látják ezeket az állapotokat. Mit ér az, hogy a *balmazújvárosi önkéntes tűzoltóktól kezdve a nyirbátori cserkészektig mindenki csatlakozik a Reviziós Ligához?*

— Azt mondtam az egyik vidéki gyűlésünkön az elvtársaknak: „Ha azt gondoljátok, hogy a gyárigazgatóknak szivességet tesztek, írjátok alá akár kétszer is a Reviziós Liga

ivét, csak arra vigyázzatok, hogy ötvenfillért ne vonják le kétszer!"

„Kötelet a belügyminiszternek!”

Propper Sándor dühös kifakadásokkal vegyített beszédében főleg az új fővárosi törvényről beszélt.

— A belügyminisztert ki kell rázni a naivitásából! — kiáltotta, mire percekig zugott a tömeg, megértve a nem éppen finom célzást.

— Kötelet neki!

— Eljen a demokrácia!

— Le a burzsujjal! — ordították.

A tömeg ordit, zajong. Csak annyit érteni, hogy Propper arról beszélt, ha ez a tömeg nem jut szóhoz a parlamentben, az önkormányzatban, akkor hová kell mennie?

Mint a betanult leckét, úgy kiabálták ütemesen a választ:

— Ki az utcára! Ki az utcára!

Megkezdődik a tüntetés

A Tattersallból kitóduló tömeg elépte az uttestet, előzönlötte a Baross-teret és megakasztotta a villamos- és autóközlekedést. A rendőrség hiába szólította fel oszlásra, hiába igyekezett a tömeget a gyalogjárón tartani, minduntalan kisebb-nagyobb csoportok törtek ki az uttestre és hangosan ordítottak, pütyözték a rendőrséget:

— Eljen a demokrácia! Le a burzsodizáldval! Általános és titkos választójogot! Vesszen a reakció! — kiáltások süvöltöttek a levegőben. „Vesszen Bethlen! Vesszen Horthy!”

Már-már úgy látszott, hogy felszlik a tüntető-tömeg, amikor egy csoport belekezdett az Internacionáléba.

Míg a lovasrendőrök ennek az Internacionálét éneklő csoportnak a szétesztásával voltak elfoglalva, a Baross-téren egy újabb, mintegy öt száz főnyi, jobbára tizenyolc-husz éves munkásokból álló ifjúságcsoporthoz tömörült össze és megindult a Rákóczi-ut közepén. Ütemesen harsogott a kiáltásuk: Vesszen Bethlen! Vesszen Horthy!

A közelben tartózkodó gyalogos rendőrök nem bírtak a tömeggel, amely percekig zavartalanul ordítozhatott, tüntethetett.

Közben kerékpáros rendőrök szaladtak lovasrendőrök segítségéért, akik azután kivont karddal menekülésre kényszerítették a tüntetőket.

A budapesti rendőrség a tüntetők közül tizenhatot állított elő a főkapitányságon, akik ellen az eljárást azonnal megindították. A botrányos népgyűlés és tüntetés ügyében a vizsgálat tovább folyik.

FENG TÁBORNOK CSAPATAI VESZÉLYEZTETIK NANKINGOT

Peking, október 14.

Az északi ellenzék, az ugynevezett Kuo-Min-Csung-párt lázadása felek szerint súlyos válságba sodorja a kínai birodalmat.

Az új forradalom vezetői Feng-Ju-Sziang keresztény tábornok és Jen-Szi-Csan tábornok, akik már az új kormánylistát is elkészítették. Az új kormány hadügyminisztere Feng tábornok lenne, külügyminisztere pedig Wellington Koo.

A forradalmárok és a nankingi kormánycsapatok között Luo Jang-tól keletre, hír szerint, döntő ütközet van folyamatban. Feng tábornok csapatainak zöme már Ho Nan tartományban nyomul előre. A nankingi kormány megtiltotta a harctéri jelentések közlését, hogy leplezhesse a kormánycsapatok esetleges vereségeit.

Szívesen nyújtunk tájékoztatást a ma kézimunka divatjáról, mely különösképpen függönyökben eltér a régiéktől KERÉKGYÁRTO KÉZIMUNKA IPAR Szent Anna-utca 6. szám alatt.

„Szlovákiában a demokrácia üres írázis” — állapítja meg Hlinka

Hlinka András táviratot intézett Masaryk cseh köztársasági elnökhöz és az igazságügyi miniszterhez és táviratában tiltakozik a cenzura és a tulkapások ellen. Megállapítja továbbá, hogy Szlovákiában a demokrácia és a liberálisizmus üres írázis csupán.

Az emigránsok visszatérése pertörlés és nem paktum eredménye Az igazságügyminiszter nyilatkozata

Vasárnap reggel került a nyilvánosságra, hogy a kormány Garami Ernő, Buchinger Manó és Weltner Jakab ügyében pertörlést rendelt el. Most már csak az van hátra, hogy az ellenük kibocsátott nyomozólevelet visszavonják és úgy Garami, mint Buchinger visszatérhetnek Magyarországra. A szociáldemokrata pártban az a terv, hogy Garami lesz a Népszava felelős szerkesztője, Buchinger pedig a szocialista folyóirat szerkesztését veszi át. Weltner Jakab már régóta itthon tartózkodik és a Népszava munkatársa. Zsitvay Tibor igazságügyminiszter a pertörlő rendelethez vonatkozóan a következőket mondotta:

— Nem felelnek meg a valóság-nak azok a hírek, amelyek szerint Garami, Buchinger és Weltner paktum alapján részesültek pertörlésben. A kormányt magasabb szempontok vezették ennél a lépésnél, elsősorban az, hogy elég erősnek, konszolidáltnak tudja az országot ahhoz, hogy a hosszú éveken át megtévedteknél kegyelmet gyakorolhasson. Tanujelét kívánta adni ezzel a kormány annak, hogy az engesztelődés utját egyenleti és alkalmat akar adni a békes egyttműködésre.

Értesülésünk szerint Garami és Buchinger esütörtökön, vagy pénteken érkeznek vissza Budapestre.

Panama-államtitkárság felállítását követeli egy tekintélyes oláh politikus

Feltűnést keltő indítvánnyal fordult a Neamul Romanesc című lapjában Jorga a miniszterelnökhöz. Azt indítványozza ugyanis a legutóbbi panamával kapcsolatban, melyet a kereskedelmi minisztériumban fedeztek fel, hogy állítson fel a kormány egy külön államtitkárságot, melynek nem volna más célja, mint a kiderített és nyomozás alatt lévő, valamint az elhallgatott panamákat

nyilvántartani. Az új államtitkárság neve „Panama-államtitkárság” lenne. Jorga továbbá részletezi éles szavakkal indítványát, mely többek között azt is helyénvalónak találja, hogy ennek az államtitkárságnak kellene pótolnia a miniszterelnök eddigi háradzásaibanak jogvitatékosságát, amelyei hiába igyekezett megtisztítani a közéletet a panamák fertőjétől.

Bainville cikke a békeszerzések revíziójáról

Az Action Francaise hasábjain Bainville neves publicista és történész megemlékezik arról a polemikáról, amely Masaryk állítólagos nyilatkozata körül a magyar és a cseh sajtó hasábjain folyt. A cikk megemlíti, hogy a prágai cáfolatra a budapesti lapok válaszul facsimilében

közölték a beszélgetésről szóló eredeti jegyzőkönyvet. Attól lehet tartani, — állapítja meg aggodalommal, — hogy hamarosan elkövetkezik az az idő, amikor a béke ellen-ségei közé fogják számítani mindazokat, akik ellenzik a békeszerzések revízióját.

Ha ábra éhezette három gyermekét egy bestiális anya

Páris, október 14.

Perpignan környékén óriási izgalmat és felháborodást keltett az a hír, hogy a csendőrség letartóztatta egy Joseph Ortola nevű gazda feleségét, aki bestiális kegyetlenséggel halálra éhezette egyik gyermekét. A kisgyermek még csak négyhónapos volt és az asszony úgy végzett vele, hogy egyre kevesebb táplálékot juttatott neki, végül pedig egyáltalán nem adott neki ételt.

Amikor a szomszédok feljelentésére csendőrök jelentek meg a tanyában, az összesereglett tömeg népitéletet akart a minden emberi érzésből kivetkőzött asszonyon végrehajtani. A csendőrök

csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták a tömeg dühétől megvédeni és a fogházba szállítani. A nyomozás széles alapon indult meg ebben az ügyben, mert a nép körében azt beszélik, hogy Ortolané már két másik gyermekét is ugyanilyen bestiális módon küldte más-világra.

KITÖRT A MONT PELÉE VULKÁN

Ford de France, október 14.

Hajnali 4 órakor a Mont Pelée vulkán ismét kitört és most sokkal erősebben háborog, mint szeptember 16-án. A lakosság menekül.

Kontsek Géza k. r. t.

e heti árai; érvényesek a következő árjegyzék megjelenéséig.

GYÜMÖLCSÖK

Csemege szőlők a következő fajokban:

Viktória királynő Kecskeném virága Ezeréves Magyarország (téli felkötni való)

Tokaji anzevin Mathiasz Jánosné

és még igen sok, szebbnél-szebb fajta, valamennyi a híres Mathiasz telep termése, amely izre, zamatra utólérhetetlen. — 1 kg. P 1.20. Fentiek kivül kapunk állandóan egyéb csemegefajákat is kg-ként á —.60 és —.70 árban. Gesztenye, Maróni P —.88

TEAVAJ

Kizárólag édes tejszínből készült és csakis a legjobb uradalnak és tejezemek régen bevált krémvajait tartjuk.

Gróf Semsey uradalom teavaja 1 kg P 5.—

Báró Kende uradalom teavaja 1 kg P 5.20

Kolozsváry Kiss Árpád 1 kg P 5.40

Missinko-féle buji 1 kg P 6.—

Horthy Miklós kormányzó ur öfömlétsága

Kenderesi uradalmból 1 kg P 6.20

Frigyes főherceg uradalmból 1 kg P 8.40 (a békebeli tescheni vaj)

DÉLIGYÜMÖLCSÖK

Banán állandóan friss 1 kg P 2.90

Transvali narancs 1 drb P —.46

Olasz maroni 1 kg P —.94

Friss füge zöld 1 kg P 3.60

Füge koszoros új 1 kg P —.98

Mazsola aransyárga 1 kg P 2.40

SAJTOK

Trappista 1 kg P 2.20

Trappista prima 1 kg P 2.80

Emmentáli magyar 1 kg P 5.20

Emmentáli svájci 1 kg P 6.80

Doboz emmentáli Heller P 1.20

Pálpusztai P —.27

Pusztadőry P —.30

Turó hazai P 2.70

Turó lipthói P 3.60

BOROK

Bagaméri 10 1/2 fokos P —.64

Finom vegyes P 1.—

Homoki vegyes P 1.20

Üvegbetét P —.16

Fentiek kivül nagy választékban van egészen nehéz saját töltésű borokban és legjobb hazai pincészetek palackboraiban.

KÜLÖNFÉLÉK

Ceres ételzsír 1/2 kg P —.66

Dióbel 1 kg P 5.—

Gomba uri száritott 1dk P —.12

Gomba lengyel fűzéses 1 dk P —.24

Kakao 1 kg P 3.40

Kakao valódi holland 1 kg P 3.80

Keksz 1 kg P 1.70

Konyak Gschwindt Medicinal 1/2° P 3.90

Sonka prágai 10 dk P 1.20

Kontsek Géza k. r. t.

„Azokat az eszméket, amikkel a gazdasági bajokat garnirozzák, vissza kell utasítani“

Vass József, Gömbös Gyula és Zsitvay Tibor vasárnapi beszédei

Budapest, október 14.
Czettler Jenő a képviselőház al-elnöke vasárnap beszámoló beszédet tartott Járókszálláson, ahova el-ki-sérte a Ker. Gazdasági Párt számos tagja, többek között Vass József népjóléti miniszter is. Czettler Jenő és Ernst Sándor beszédei után Vass József beszélt, aki a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Politikai érvényesülést, szabadságot sürgetünk a parlamentben évtizedek óta és nem is vagyunk meglegedve a demokratikus berendezkedésnek azzal a mintájával és mértékével, amellyel jelenleg rendelkezünk. Mi ezeknél többet akarunk, többet remélünk és a kormány többet is akar koncedálni a nemzet érdekében megfélemlen.

A népjóléti miniszter szólott ezután az ellenzéki akciókról.

Meneszteni akarják a kormányt és fűrészelik Bethlen Istvánt. Magyarország miniszterelnökét. Az a nemzet, amely egy esztendővel ezelőtt a tenyerén kívánta hordani Bethlen Istvánt, ne merészelje bántani ugyanazt a Bethlent egy esztendő után csak azért, mert nem történt változás a buza árának elhanyaglásán kívül, amelynek akárki lehet az oka, de Bethlen István nem. Komolytalan dolgok ezek! Vigyázzon mindenki, aki ellenzéki politikacsinalás címén a nagy fűrészt veszi a kezébe és el akarja fűrészelni azokat a személyiségeket, akiket a nemzet nem tud könnyen nélkülözni. Vigyázzon, mert ha elhiszem is neki, hogy nem akar fölfordulást hozni, félek, hogy akarat nélkül, vagy akarata ellenére meghozza a fölfordulást.

Szégyenpírral az arcomon menekülnek el a közélet teréről és nem merésznék kiállni a nemzetem elé, ha nem volnék biztos abban, hogy bajaink meg fognak enyhülni, terveink, amelyek készen vannak, enyhítenek a nemzet sorsán.

Haller István beszélt ezután, majd a gyűlés véget ért.

Gömbös Gyula beszéde

Abádszalókon vasárnap avatták fel az új református iskolát. Ebből az alkalomból megjelent kerületében Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, aki szintén igen figyelemreméltó kijelentést tett:

— Sokan járnak-kelnek most az

India

földjében jobban fejlődik a tea, mint őshazájában. Az éghajlat és a nap őrési mértékben befolyásolják minőségét. Ezek a fajták képezik a következő teakészítményeket:

- Three stars 5 dg. P 1.80
- India Special 5 dg. P 1.30
- India I-es 5 dg. P 1.10

Meinl Gyula r. t.
teabehő-tal

Debrecen, Feren József-ut 59.

országban és izgatnak az ellen a politikai rendszer ellen, amelyet a kormány képvisel. Lehet valami igazságuk abban, hogy ma nehéz a gazdasági helyzet, nehezen lehet a mezőgazdasági terményeket értékesíteni. Azonban azokat az eszméket, amelyekkel egyesek a gazdasági bajokat garnirozzák, vissza kell utasítani. Ez a köret nekünk nem kell többé! Erre a nemzet már egyszer sulyosan ráítetett.

Zsitvay Tibor beszámolója

Zsitvay Tibor igazságügyminiszter a békési kerületben tartott vasárnap beszámolót, amelyben a súlyos gazdasági kérdésekkel is foglalkozott:

— A mai nehéz viszonyok okait — mondotta — főképen a pénzügyekben kell keresnünk. A kormány gondoskodott arról, hogy pénz legyen az országban és nem tehet arról, hogy pénzbőség helyett pénzsűke állt elő. Vannak ugyanis olyan tényezői a gazdasági életnek, akik lehet, hogy a kellő kereskedői gondossággal jártak el, de hazafias gondosságukhoz bizonyos tekintetben szó férhet. Voltak egyesek, akik megelégedtek arról a kötelességükkel s a rendelkezésükre álló pénzzel nem úgy safrádkodtak, mint ahogy kellett volna. Senki se akarjon meggázdagodni máról holnapra ebben az országban, akkor, amikor az ország nagyrésze nyomorúsággal küzd. Ha kell, az igazság megtorló fegyverével fogok lesújtani azokra, akik a nemzet boldogulásának útját állják. A kormány gondoskodott arról, hogy pénz legyen az országban, de voltak egyesek, akik kivítették a pénzüket az országból. Különös uzsora folyik ebben az országban. A magyar gazdasági életben még mindig vannak egyesek, akik konjunkturális nyereségekre akarnak szert tenni. Ha a gazdasági eszközök egyedül nem vezetnének célra, az igazságügyi kormányzat tudni fogja a kötelességét. Ez nem jelenti azt, hogy a kormány máról holnapra olyan kemény kamattörvényjavaslattal fog a Ház elé lépni, amely a hiteluzsora ildőzésével van kapcsolatban, de üzenem azoknak, akik a gazdasági életre ráfeküsznek, hogy jöhet ilyen törvény.

Krüger Aladár kerületében

Dr Krüger Aladár, a biharnagybajomi kerület képviselője a múlt héten kerületébe érkezett, hogy tapasztalásból győződjön meg a lakosság panaszairól és kívánságairól. Dr Krüger Aladárt minden községben nagyszámmal keresték fel választói és előadták neki a viszonyok és fagykár által előidéztet panaszait és kérelmeiket. Dr Krüger Aladár összegyűjtötte a panaszokat és kívánságokat és azokat legközelebb illetékes helyen elő fogja terjeszteni.

A FOGORVOSOK KONGRESSZUSA RÓMÁBAN

Róma, október 14.

Ma nyitották meg az egyetem aulájában a stomatológusok nemzetközi kongresszusát, melyen sok külföldi jelent meg, köztük harminc magyar fogász specialista. A magyar résztvevők között van Csilléry András, volt népjóléti miniszter is, továbbá Szabó, Salamon és Morell egyetemi tanárok.

Fontos törvényjavaslatokat terjeszt elő az igazságügyminiszter

Budapest, október 14.

Dr Zsitvay Tibor igazságügyminiszter a képviselőház keddi ülésén négy törvényjavaslatot terjeszt be. Közülük a tengeri jog végrehajtása érdekében készült nemzetközi egyezmények törvénybe iktatását célzó törvényjavaslatot.

Beterjeszti továbbá az igazságügy miniszter a korlátolt felelős-

ségű társaságok és a csendes társaságokról szóló törvényjavaslatokat, amelyeknek az elkészítésére az 1925. IX. tc. utasította az igazságügyi és a kereskedelmi minisztert. Ugyancsak beterieszti az igazságügyi miniszter az egyes jogügyletek irásba foglaltsáról szóló törvényjavaslatot, amelyek a korábbi törvényjavaslatokat fejlesztik tovább.

A hadseregbe bevezetik a botbüntetést

Elkészült az új katonai büntető törvénykönyv Megpálcázzák a katonaszökevényeket

Budapest, október 14.

Holnap terjeszti a hadügyminiszter a képviselőház elé az új katonai büntetőtörvénykönyvet, amely régóta óhajtott pótlásokat eszközöl katonai igazságszolgáltatásunkban. Az eddigi katonai büntető eljárások elavult intézkedéseken alapultak, így többek között mindmáig is érvényben van egy 1855. évben kelt császári pátiens. Belitka hadügyminiszter annak idején megbízást adott egy törvényreform tervezet elkészítésére és a mai javaslat jórészt ezen a tervezeten épült fel. Az új katonai büntetőtörvénykönyv értelmében a hadsereg kötelékébe tartozó egyének

teljesen a polgári büntetőtörvénykönyv szerinti eljárásban részesülnek és többek között a golyó által halálbüntetést is hatályon kívül helyezik. Ezenkívül enyhítési esetekben hatáskört kap a polgári Btk. 92-ik szakasza is. A legérdekesebb és legújabb rendelkezés az, hogy hadba nem vonulás esetén súlyosabb esetekben is nem szabadságvesztést, hanem botbüntetést szabhatnak büntetésképpen. Ezzel azt akarják elérni, hogy katonai szolgálatra kötelezett egyének kiderőszakolt szabadságvesztés után szabaduljanak meg a katonai szolgálat háborus terhei alól.

Borzalmas autószerencsétlenség Békéscsabán -- négy halottal

Békéscsaba, október 14.

Borzalmas autószerencsétlenség történt vasárnap este Békéscsabához közel levő Tótkomlóson, amelynek négy halottja és három súlyosan sebesült áldozata van. Este háromnegyed 8 órakor menetrendszerint érkezett meg az Alföldi Gazdasági Vasút motoros vonata, amikor az egyik mellékutcából legényekkel megrakva kirobogott egy autó. A vonat elkapta az autót és teljesen összezúzta.

A község lakói hamarosan a szerencsétlenség színhelyére siettek és

első segélyben részesítették a szerencsétlenség áldozatait. A szerencsétlenül jártak közül Király István sofőr, Andrásik István, Klema Pál és Lehoczki Máttyás nevű legények azonnal szörnyet haltak, míg Péter Tamás, Pipics János és István István nevű legények súlyosan megsebesültek.

A vizsgálat megállapította, hogy Lehoczki Máttyás a legénybucsját tartotta, amelyen alaposan beboroztak, utána pedig autózni mentek. A sebesülteket a makói kórházba szállították ápolás végett.

A cseh korrupció miatt lemondott Pozsony főpolgármestere

Feltűnést keltő politikai botrány Csehszlovákia

Pozsony, október 14.

Okalnik Lajos pozsonyi főpolgármester a következő levelet intézte Masaryk elnökhöz, Cserny belügyminiszterhez, az agrárpárt elnökségéhez és a pozsonyi tartományi hivatalhoz:

A mai napon bucsuzom a pozsonyi polgármesteri állástól, amelyet hét éven át töltöttem be. Elbucsuzom a politikai élettől is, mert nem akarom azt a politikai rendszert, amely eddig Szlovénközben uralkodott és most Hodzsa Milan miniszternek csodálatos gyors felépülése által visszatérni látszik.

— A tisztességes csehszlovák közvélemény és minden tisztességes ember azt várta, hogy Srobár Lőrinc befejezi művét és leleplezi azt a rendszert, amely az ő minisztersége után támadt és azt remélték, hogy bátorsága lesz Srobárnak az egész csehszlovák közvélemény előtt feltárni, milyen módon kormányozták Szlovénközt 1921 óta, amikor Hodzsa ragadta magához a politikai hatalmat.

— Mindenki tudja, hogy ez a rendszer nem volt más, mint a korrupciós akciók egész sorozata. A földreform, az erdőreform, a pénzintézetek és ipari

vállalatok nacionalizálása csak Szlovénköz ellenségeinek érdekében hajtott végre, de sohasem a szlovák nemzet javára. Ilyen körülmények között lehetetlen, hogy tovább megmaradjak eddigi funkciójában, ezért tisztelettel bejelentem, hogy az agrár pártból, amelynek egyik legrégebbi tagja vagyok, kilépek és a párt rendelkezésére bocsátom nemcsak Pozsony város főpolgármesteri állását, hanem valamennyi tisztségemet, amelyet a párt bizalmából bírtam.

Okalnikról köztudomású, hogy állandó összeköttetést tart fenn a Hradzsinál és Masaryk elnöknek régi személyes barátja.

FELSZÁLLT AZ ANGOLOK ÓRIÁS LÉGHAJÓJA

London, október 14.

Az R. 101. angol óriás léghajó a déli órákban észak-déli irányban lassan elvonult London felett. A 38 főnyi személyzetet kívül 14 utas is volt a fedélzeten. A léghajó hamarosan kétezer lábmagasságra emelkedett, majd a város közelében 900 lábnyira szállott le.

Károlyi Mihály tanu volt a rübaixi magyar kommunisták bünperében

Emlékeztet, hogy augusztus havában Roubaixban, ahol igen sok magyar bányamunkás él, a magyar kommunista bányászok megzavarták a magyar katolikus egylet estjét. A helyiségbe betörve a magyar kommunisták darabokra zúzták a butorokat és súlyosan bántalmazták a jelenlevőket. Verekedés közben több

embert megsebesítettek. A garázdálkodás következtében tizenegy magyar és egy francia kommunista ellen indult meg bünvádi eljárás.

A lallei bíróság tegnap tárgyalta ezt az ügyet. A tárgyaláson Károlyi Mihály grófot is kihallgatták tanuképen. A bíróság egy hét múlva hirdeti ki az ítéletet.

Wolff Károly novemberben Debrecenbe jön

A Ker. Nemzeti Liga évadnyitó választmányi ülése

A Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya hétfőn délután tartotta székházának nagytermében az őszi évad első választmányi ülést, amelyen rendkívül nagy számban jelentek meg a debreceni magyar társadalmi vezető alakjai. Az ülést dr. Haendel Vilmos elnök nyitotta meg, aki meleg szavakkal üdvözölte Lám Dezső és dr. Láng Sándor választmányi tagokat előléptetésük, illetve kitüntetésük alkalmával. A lelkes ünneplés elültével vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály főtitkár számolt be a folyó ügyekről. Bejelentette, hogy Wolff Károly országos elnök november 16-án Debrecenbe jön, ahol a Liga nagygyűlésén fogja ismer-

tetni a nacionalista irány legújabb célkitűzéseit. Beszámolója során megemlíti, hogy a Liga könyvtára a tagok adományából ezernévszáz kötetre emelkedett, majd több fontos kérdés beható megvitatása után számos új tagot vett fel a választmány.

A Liga ülése nagyjelentőségű tanácskozások után az esti órákban ért véget. Az egyesület őszi programja a *revizós problémák* taglalása lesz a legkiválóbb debreceni tudósok és szakemberek előadásában. Ugyancsak rendezni fog a Liga *a magyar zene történelmi fejlődésének* ismertetése egy, bemutatásokkal kapcsolatos előadásorozatot.

„Minden kéz átkozott, mely Pannonhalma és Debrecen között fel akarja robbantani az aranyhidat!”

— mondotta Deák János táborigyelmező a Szocialis Misszió Társulat Prohászka-ünnepélyén

Debrecen, október 14.

(A D. U. tudósítójától.)

A Katolikus Szocialis Misszió Társulat debreceni csoportja vasárnap délután 6 órai kezdettel lélekemelő ünnepséget rendezett Prohászka Ottokár emlékére a piarista reálgimnázium dísztermében. Az előkelő közönség soraiban megjelentek Mellau Márton apostoli kormányzó helynök, a Svetits-intézet igazgatója, vitéz Sipos Árpád altábornagy, vegyesdandárparancsnok, dr. Láng Nándor egyetemi tanár, világi elnök, Ruffy Varga Kálmán felsőházi tag, akadémiai igazgató, Széll László kormányfőtanácsos, dr. Lukáts József piarista házfőnök-igazgató, Halász Miklós akadémiai tanár, dr. Zalay János reáliskolai igazgató és Debrecen magyar közönségének sok más előkelősége.

A műsort a Szent László Dalegyelet nyitotta meg. Haydn: Krisztus hét szava a kereszten c. oratóriumának egy részletét adta elő mes-

teri összetanulással. A publikum egy a kitiűnő dalárdát, mint Kollwenz Rezső karnagyot meleg ünneplésben részesítette. Ezután Majoros Richárd szavalt a mély érzéssel Sik Sándor egyik költeményét. Nagy sikert aratott Hauser Jánosné akadémiai professzor felesége Beethoven „Vezeklés” című művének művészi szépségű elénk-lésével. A gyönyörű énekéhez Göllner Jánosné precíz zongorajátéka szolgáltatta a kíséretet.

Az ünnepély középpontjában dr. Deák János róm. kath. táborigyelmező elragadó ereű szónoklata állott. Prohászka-t mint a keresztény-nemzeti testvériesülés hallhatatlan apostolát állította a közönség szeméi elé, aki szívárványhidat épített Pannonhalma és Debrecen között.

— *Semki se robbantsa szét —* mondotta Deák János, — *ezt az aranyhidat, mert átkozott az a kéz, mely a keresztények között a megértést akarja felgyújtani.*

A műsor további részében Piri-

Cipőt, harisnyát

legelőcsöbben, legjobban vehet

Benyáts Emil

áruházában

Debrecen, Tisza-palota.

bauer Ferenc művész hegedűjátékkal, Berényi Ágnes szavalattal és a Szent László Dalegyelet záróénekekkel szerepelt. Előadás közben a közönség tagjai tetemes összeget adakoz-

tak össze a Prohászka-szobor alapjára. A minden tekintetben sikerült ünnepély megrendezéséért dr. Rózsa Jenő róm. kath. lelkesítéssel és elismeréssel.

Megölte és kettéfűrészelte ideálját egy reménytelen szerelmes

Viszonyatlan szerelem miatt Stokheim-ban (Unterfranken) egy 20 éves legény leszúrta 24 éves leányrokonát, a holttestet kettéfűrészelte és elrejtette egy szalmakazal alatt. Mikor a gyilkosságot felfedezték és a gyilkost le akarták tartóztatni, lö-

völdözött üldözőire és az üldözés közben is késsel védekezett. Végül is sikerült megkötözni és csendőrök kísérték végig a község főutcáján. Az emberek dorongokkal feifegyverkezve megtámadták és félholtra verték a gyilkost.

Szép eredménnyel végződött a Patronage Egyesület vasárnapi gyűjtése

Debrecen, október 14.

Vasárnap, október 13. napján rendezte a debreceni Patronázs Egyesület ez évi gyermeknap gyűjtését, az elhagyott, szegény apátlan-anycsán gyermekek téli felruházására. A gyűjtésre az időjárás kedvező volt. Valóban szép eredményt a gyűjtő-urnók és leányok fáradozása, mert a

gyűjtött összeg jóval meghaladja a 2000 pengőt. A gyűjtés pontos eredménye: 2193 P 31 f.

A gyűjtőnapra nem volt semmi kiadás, mert minden tárgyat, ami ki lett sorsolva, az urhölgyek adták össze, így a gyűjtött összeg teljes egészében rendeltetési céljaira lesz fordítható.

Tizenhattu rettegott rablóbandát fogtak el a Zsil-völgyben

Déva, október 14.

A Zsilvölgyben az utóbbi időben számos betörés és rablótámadás történt. Legutóbb a krajovai semmitűzők elnökét támadta meg a rablóbanda a petőcsény-tinai országúton, ahol a száguldó autóra 14 lövést adtak le s ezek közül három súlyosan megsebesítette az autót két utasát, az elnök pedig csak a véletlennek köszönhetően, hogy életben maradt.

A rablóbanda, amelynek egyrésze fegyverekkel is fel volt szerelve, mint-

egy 16 utonállást és rablótámadást, 19 betörést és számtalan kisebb-nagyobb lopást követett el. Nagy a gyanu, hogy azoknak a rablógyilkosoknak, amelyek az utóbbi időben a Zsilvölgyben történtek, szintén ők a tettesei.

A Zsilvölgy minden részében nagy csendőrkarhatalmat vontak össze s a lönyai csendőrségnek sikerült a 16 tagból álló bandát teljes egészében elfogni. Kihallgatásuk alkalmával mindnyájan beismerő vallomást tettek, de azt tagadják, hogy embert öltek volna.

Pánszerb izgatás folyik Olaszországban

Pola, október 14.

Az állam védelmére alakított külön bíróság ma kezdte meg öt fiatal bűnpörének tárgyalását. A vádlottakat az állam védelmére alkotott törvény alapján vonják felelősségre. Az elnök a vád, hogy a legutóbbi választás alkalmával Treviso és Pisano között egy csoport választót fegyveresen megtámadtak. A megtámadottak közül néhányat el is találtak és a sebesültek közül egy bele is halt a sűrűségébe. Egy félórával később egy másik csoportot támadtak meg. A tettesek a szláv lakosok közül valók, akik között bizonyos idő óta állandóan izgatnak. A vádlottak kihallgatásuk során teljesen

beismerő vallomást tettek és a merénylet minden részletét bevallották. A vádlottak valamennyien fiatalok és részben fiatalok. Megállapították, hogy az Orjuna a fiatalok közül toborozza a tagjait, mert a legidősebb 25, a legfiatalabb pedig 17 éves.

BORZALMAS VILLAMOS SZERENCSÉTELENSÉG HAT HALOTTAL

Campolo közelében egy villamos tehervonat összeütközött egy személyszállító villomossal. Az összeütközés következtében hat ember meghalt, ötven többé-kevésbé súlyosan megsebesült, husz pedig könnyebb zúzódásokat szenvedett.

PÁLFFY TIBOR

olcsó áral:

FÜSZEREK:

Só, egyszer őrölt, asztali	—	1 kg	P —.40
Só, kétszer őrölt, finom	—	1 kg	P —.42
Paprika, édes nemes	—	1 kg	P 6.80
Paprika, félédes	—	1 kg	P 6.—
Paprika, rózsás	—	1 kg	P 5.40
Ecet, 5 hydr.	—	1 lit.	P —.32
Bors	—	1 kg	P 7.—
Fahéj	—	1 kg	P 4.80

Azonnal hához szállítjuk.

Kossuth-u. 7

Telefon 13-49

GYÁSZROVAT

Kopcsa Mihályné szül. Szolnoki Zuzsanna életének 75-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután fél 11 órakor lesz az Erzsébet-utca 101. számú házunktól, a református egyház szertartása szerint, a háznál tartandó gyászima után, a Szent Anna-utcai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet” tem. vállalat rendezi.

Marián Gáborné sz. Kovács Róza életének 44-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután két órakor lesz a Kossuth-utcai temető halottasházától, a református egyház szertartása szerint, a helyszínen tartandó gyászima után, a Kossuth-utcai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet” tem. váll. rendezi.

Beregszászi Ilonka életének első évében elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután 3 órakor lesz a Halasi utca 14-ik számú háztól a református egyház szertartása szerint, a háznál tartandó gyászima után, a Kossuth-utcai temetőbe. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési váll. halata rendezi.

Özv. polgár Tóth Józsefné szül. Méné Eszter 76 éves korában meghalt. Az elhunytat a Tóth, Molnár, Kovács, Balogh, Kiss és Harsányi családok gyászolják. Temetése folyó hó 15-én délután 3 órakor lesz a Wester-utca 11. számú háztól a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési váll. rendezi.

Pálka László 25 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délután 4 órakor lesz a Gróf Vecsei-utca 25. számú háztól a gör. kath. egyház szertartása szerint, a Szent Anna-utcai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési intézete rendezi.

Kiss István 7 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délután 10 órakor lesz a Kossuth-utcai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly és Társa temetkezési intézete rendezi.

Szabó Bernátné életének 2 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután 3 órakor lesz a Hatvan-utcai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Hatvan-utcai temetőbe. A temetést „Dankó” temetkezési vállalat rendezi.

Nagy Lajosné szül. Mike Zsófia életének 72-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 16-án délután 11 órakor lesz a Péterfia-utcai temető halottasházától a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia-utcai temetőbe. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

SINGER
VARRÓGÉP
mégis a legjobbak!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
PIAC UCCA 79. SZÁM

Elfogták Csobajai József megszökött gyilkosát

Begre Albert és két társa követik el a hajdunánási betöréseket

(A D. U. tudósítójától.)
Október 5-én — mint ezt már a Debreceni Ujság megírta — vakmerő betörés történt Hajdunánáson a Gazdák Szövetkezetében. A betörők othattoltak a pénztárhelyiségekbe, felölték a páncélszekrényt s onnan mintegy 5000 pengő készpénzt raboltak el. A betörés felfedezése után nagy apparátussal indult meg a nyomozás a tettesek kézrekerítésére. A nyomozást dr. Farkas János rendőrszemély vezette s az ő vezetése és irányítása mellett a rendőrség vasárnap elfogta a vakmerő kasszafurász tetteseit a többszörösen büntetett előéletű Csobajai Antal, Csobajai Mihály és Begre Albert személyében. Begre Albert a csobajai gyilkosság miatt 15 évi fegyházbüntetésre van elítélve s büntetését a harkai fegyházban töltötte, ahonnan megszökött. Hazatérése után azonnal betörést követett el két másik társával együtt. A tettesek kihallgatásuk alkalmával tagadták a bűncselekmény elkövetését, de a nagyszámú tárgyi bizonyítékok kétséget kizáróan bizonyították, hogy csak ők követhették el a vakmerő betörést. Begre Albert letartóztatott s bekísérték őket a debreci kir. ügyész ség fogházába. Dr. Preinszberger Jenő központi tanácselnök, vizsgálóbíró hétfőn kihallgatta a betörőket s kihirdette előtűk az előzetes vizsgálati fogságba való helyezésről szóló végzését.

A kultuszminiszter a debreceni egyetem tanévnyitóján

Atadta az egyetemnek a Tisza István terítőt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Hétfőn délelőtt ünnepélyes keretek között nyitották meg a Kollégium zsúfoltságig megtelt dísztermében a Tisza István tudományegyetem 1929-1930-ik tanévét. A megnyitó ünnepélyen megjelent gróf Klebelsberg kultuszminiszter is dr. Magyary Zoltán kultuszminiszteri tanácsos, az egyetemi igazgató vezetésének kíséretében, akik a vasárnap este folyamán érkeztek meg autójukkal Debrecenbe.

A hétfői tanévnyitói ünnepélyt megelőzően a Nagytemplomban ünnepélyes istentisztelet volt, amelyen részt vett a kultuszminiszter is, valamint a városi tanács és az egyetemi tanári kar teljes számban. Istentisztelet után az azon résztvevő előkelőségek átvonultak a Kollégium dísztermébe.

A közönség

A dísztermet elkörre már zsúfoltság megütötte az előkelő közönség, akiknek sorában ott láthatuk a debreceni városi társadalom vezető egyéniségeit, valamint az egyes hivatalok vezetőit is. Így ott volt Baltazár Dezső ref. népépök, dr. Lindnerberger János apostoli kormányzó, Rappos Viktor evangélikus lelkész, dr. Várány István polgármester a városi tanács élén, vitéz Sipos Arpad altábornagy, vegyesdandárparancsnok, dr. Magoss György ny. polgármester, Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag, gazdasági akadémiai igazgató, Papp Gyula gör. kath. plébános, szentszéki tanácsos, Ady Lajos tankerületi főigazgató, Keszler Lajos törvényszéki elnök, Perjessy Mihály táblai tanácselnök, vitéz dr. Bessenyei Lajos ref. gimnáziumi, valamint dr. Lukács József piarista gimnáziumi igazgatók és az ur. társadalomnak még igen sok előkelősége. Megjelentek a megnyitói ünnepélyen a múlt nap Debrecenbe érkezett németországi egyetemi professorok is.

Darkó Jenő beszéde

Egynegyed tizenkét órakor vonult be a Kollégium dísztermébe gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter dr. Magyary Zoltán osztálytanácsos kíséretében, akiket az egyetemi ta-

nács díszruhába öltözött tagjai követték. Amint az egyetemi tanács helyet foglalt az emelvényen, a kollégiumi kántus élénkelte a Himnuszot, majd a közönség feszült várakozásától kísérve dr. Darkó Jenő, a jelölő rektor emelkedett szószárra, aki minden részletre kiterjedő alaposan elkészített, gyönyörű beszédében, számolt be a debreceni egyetem múlt esztendői működéséről. Beszéde elején méltatta a nap másik nagy jelentőségét: az Izabella királyi hercegnő által tervezett és felügyelete alatt a debreceni egyetem részére elkészített rendkívül díszes terítő adományozását.

A kultuszminiszter, — mint dr. Darkó Jenő beszédében rámutatott, — 10.000 pengőt utalt ki az egyetemi tanács asztalterítőjére s a tervezés és kivétel felügyeletére Izabella királyi hercegnőt kérte fel. A rektor a nagyvárányi templom közel 300 éves terítőt ajánlotta mintául, mely igazi remek munka s Erdélyben híméztek 1656-ban. A fenséges asszony a felajánlott mintát el is fogadta s az Izabella Háziparral a terítő 10 hónapi kitartó munkával el is készíttette. A kultuszminiszter a kész terítőnek találóan a Tisza-terítő elnevezést adta. Az új terítő kiváló művészeti alkotás s a régi magyar iparművészet elfelejtett motívumait szerencsés kézzel eleveníti fel.

Az egyetemi építkezések

Központi épültünkön — folytatta dr. Darkó rektor, — a betetőzés munkálatai folynak s azzal párhuzamosan a belső építő és felszerelő munkák. A nyár elején megindult 16 családi lakás építése az egyetemi tanárok részére Györgyi műépítész terve szerint, ezek közel állanak teljes befejezésükhöz. Az egyetem bölcsészeti karán szerveztetett 4 új természettudományi tanszék és pedig: amathematikára, botanikára, zoológiára és mineralogikára. Ezek közül három a nyár folyamán Hankó Béla, Dávid Lajos és tegdli Róth Károly

Az őszi idény

legújabb divatu női kalap ujkonságok
Hein Matild női kalap sz. lo-jában Piac-utca 38. szám. (Udvarban jobbra.)

ny. rk. tanárok kinevezésével be is töltetett, a botanikai tanszék betöltése folyamatban van.

Az ösztöveltségi írásmagyarazati tanszékre Kállay Kálmán, az újszöveltségi tanszékre pedig Erdős Károly neveztették ki ny. r. tanárokká. Elhunyt Csiky József ny. r. tanár, kinek a belklinika mintaszerű megszervezését köszönhetjük s halála a legszelebb körökben keített őszinte mély részvételt.

Egy év alatt 146 új doktor

A hallgatók száma az első félévben 1191, a másodikban 1139 volt, tehát kb. 150 fővel több, mint a megelőző tanévben. Ebből csak 298-at lehetett elhelyezni internátusokban s a mensa és tápintézet naponta átlag 300 diáknak nyújtott élemezést. A hallgatók zöme tehát az elmúlt évben is kénytelen volt nélkülözni a megfelelő ellátást és felügyeletet. A kultuszminiszter két ízben 22.000 pengőt folyósított az ifjúság nyomoráinak pillanatnyi enyhítésére, Debrecen város pedig 6800 pengőt. Számhávehető ösztöndíjban összesen 96 hallgatónk részesült, tandíj elengedésben pedig a hallgatóknak átlag 45 %-a. Doktori szigorlatot tettek 146-an.

A hallgatók egészségi viszonyai kedvezőtlenek

A hallgatók egészségi állapota nem mutatott kedvező képet, éppen az internátusokból és mensákból kiszoruló ifjak ellátási viszonyainak ki nem elégtő volta miatt.

Gróf Tisza István halálának 10 éves fordulóján egy tekintélyes emlékkönyvet adott ki az egyetem, a Tisza István Emlékbizottság pedig az egyetemenk ajándékozta Sídó Ferenc szobrászművésznök a Tisza-szobor pályázatra benyújtott s díjat nyert eredeti pályaművét.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon összesen 45 előadást tartottak kb. 2000 hallgató előtt; a nyelv tanfolyamokat 140-en látogatták.

A közkórház ügye

A nagyerdei telepen létesítendő csillagvizsgáló observatoriumra Debrecen városa 82.000 pengőt szavazott meg. A közkórház évek óta húzódoó súlyos problémáját sikerült a megoldáshoz egészen közel vinni egy megegyezés létesítésével, mely Debrecen város, Hajdumegye és a kormány között elvben létrejött s megvalósítása egy, a klinikák szomszédságában létesítendő új közkórház alakjában a közeljövőben remélhető.

Tavasszal megkezdődik a városok internátusának felépítése

A vidéki városok és vármegyék támogatásával létesítendő új egyetemi internátus ügye közel jutott a teljes megvalósuláshoz. Terveztetik egy épületkomplexum, mely áll két 50 ágyas diákpavillonból és egy központi mensaházból. Összes költségei 1.700.000 pengőre rúgnak, melynek felét a kultuszterca vállalja, másik felét pedig a városok és

vármegyék hozzájárulása adja. Eddig összesen 73 internátusi hely létesítésének költségeit, összesen 584.000 pengőt ajánlottak fel a törvényhatóságok s a még hiányzó 27 hely is biztosítható lesz a polgári év végéig s tavasszal kezdetüket vehetik az építkezések.

Sok tényező harmonikus vállvetett munkássága alapozta meg ily rövid idő alatt ezt az internátust. A debreceni egyetem alapjai ma már oly szélesek és szilárdak, hogy nemcsak elbírják, hanem egyenesen meg is kívánják a legimpozánsabb felépítményeket, melyek mielőbbi elkészültét forrón óhajtjuk mindnyájan.

Az új rektor székfoglalója

Dr. Darkó Jenő nagyjértékű és általános figyelemről kísért beszámolóját a közönség harsány éljenzésekkel és nagy tapsviharral fogadta, majd ennek csillapultával dr. Csánki Benjámin, az egyetem új rektora emelkedett szólásra. Beszéde elején kérte a közönséget, hogy néhány pillanatot szenteljenek két nagy férfi emlékének: a debreceni egyetemet alapító első Ferenc József király és az egyetem létesülését lehetővé tevő gróf Tisza István emlékének. A megemlékezés után megtartotta rendkívül mélyenjáró, nagy igazságokat tartalmazó székfoglalóját „Tisza István és korunk veszélyei” címen, amelyben rámutatott a mártírhaltát halt Tisza István óriási jelentőségére, nemcsak kulturális, hanem egyházi s filozófiai szempontokból is. Végül programját vázolta, kijelentette, hogy az egyetem egyik legfőbb feladatául kell tekinteni azt, hogy a palagi gazdasági akadémiát a debreceni egyetemmel együtt fejlesszük. Ehez azonban szükséges a város által már tervezett Horthy Miklós-sugarút kiépítése. A jogi oktatás reformjáról szólva, kijelentette, hogy nagy szüksége mutatkozik az illetékes körökben tervezett reform megvalósításának s különösen mihamarabb be kell vezetni a jogi fakultáson is a kötelező óralátogatást és a kötelező kollokviumokat. Rámutatott arra, hogy a hittudományi kar hallgatói ma már túl vannak terhelve az órák látogatásával s ezen szintén segíteni kell. A nagy érdeklődéssel hallgatott rektori székfoglaló után a közönség meleg ovációban részesítette a Tisza István egyetem új rektorát, majd a kántus a Magyar Hiszekegyet énekelte el.

Varga Zsigmond dr az ifjúság hivatásáról

Ezután dr Varga Zsigmond, a hittudományi kar ezidei dékánja gyönyörű beszéd kíséretében megnyitotta az egyetemi évet. Beszédének első szavait az ifjúsághoz intézte. Rámutatott arra, hogy ma az a helyzet, hogy az ifjúság elsősorban az egyéni érvényesülés gondolatával és vágyával van elfoglalva. Nem helyes dolog ez. Az ifjúságnak min-

denekelőtt hivatásának kell élnie. Ma sokkal inkább, mint valaha, szükséges, hogy a magyar ifjúság megismerkedjék igazi hivatása betöltésének feltételeivel. A magyar ifjúság egy sajátos erkölcsi kultúrának a letéteményese, amit sohasem szabad elfeledniük. A magyar erkölcsi kultúra ez, Kelet felé az utolsó kultúra, amelynek gyümölcsei vannak. A nyugati és keleti műveltség között a magyar kultúra az a kiegyenlítő pont, amely alkotó erejének csonkítatlan teljességében van. A magyar erkölcsi kultúra ezer esztendő viharában is fennmaradt s ennek a nagy kulturális örökségnek a letéteményesei a magyar ifjak. Ezt a kultúrát kell ápolni s ezért a magyar ifjúságnak is a legelső és legfontosabb feladatát kell folytatnia.

Nagy feladat ez rájuk nézve a mai viszonyok között. Hiszen más országokban az ifjúság élete boldog ragyogás, a magyar ifjúságé pedig szomorú próza. Nekik előbb a jelent kell megmenteniök a teljes összeomlástól és csak azután gondolhatnak majd a jövő építésére. De ezt a nagy harcot mégis el kell vállalniök és végigküzdeniök s akkor emlékezhetjük, hogy vége szakad a mi mártírságunknak is.

Végül az új egyetemi tanévét ünnepélyesen megnyitotta. Óriási lelkesedés követte a dékán szavait, mely után a kultuszminiszter emelkedett szólásra és beszédében többek között a következőket mondta:

A kultuszminiszter beszéde

— Ez a takaró, amelyet ma a Tisza István tudományegyetemnek átadok, régi magyar minták után készült, magyar motívumokkal. Ez arra tanít bennünket, hogy tiszteljük a tisztes magyar tradíciókat, a magyar motívumok pedig arra tanítanak, hogy ezt az áldott magyar földdarabot, ahol az egyetem emelkedik, ápoljuk, szeressük mindig és ezt vigyük át a magyar művelődésbe is. E peritő három címere a magyar álam, a város és az egyetem jelképezi azt, hogy e három tényező, amely harmónikus összefog e darab földön, az igazi értelemben vett igazi magyar műveltséget dolgozik.

— A lelépő rektor ur előadásában összefoglalta ami a múlt évben az egyetem dolgában történt. Valamennyien csak megnyugvással hallhattuk ezt, nem is szólva a központi épület előrehaladásáról. Különösen két irányú fejlődést emelt ki, a diákjelölti intézmények s a természettudományok fejlődését. Mi, amikor a Nagyerdőre kimentünk nagy programot vallottunk. Abból a koncepcióból indultunk ki, hogy ott a tanárság és az ifjúság, mint egy szent egyetértésben legyen. Ebből a gondolatból fakadt a tanári-házak építése a Nagyerdőn és most a tanári lakásul szolgáló internátus átadása az ifjúság részére.

— A lelépő rektor ur példát adott az egyetemi tanács egészen modern koncepciójának, amely nemcsak tanít, hanem szeret is. Az ifjúságot szerető tanár e szép példáját akarta honorálni a Kormányzó ur főméltósága, amikor a magyar érdemrend középkeresztjét adta neki. A miniszter e szavainál átadta a kitüntetést dr Darkó Jenő professzornak, akit a közgyűlés percekig ünnepelt. A miniszter ezután így folytatta:

— Hogy ha a magyar nemzet fizikai fejlődése gyors tempót vehessen, ezt semmi mástól nem várhat-

juk, mint a természettudomány hatalmától és erejétől, hogy meghatározhatjuk felkészültségünket. Ebből az alap gondolatból indultunk ki egy új természettudományi kar létesítésénél és egybeült is az országban a klinikák mellett főleg a természettudományt és a technikai laboratóriumokat akarjuk teljesebbé tenni és számukat emelni.

— Nemrégiben járt itt Magyarországon Schmidt Ottó porosz kultuszminiszter, aki elmondta, hogy Németország egy olyan repülőgépet akar konstruálni, amely olyan magasságba emelkedik fel, ahol a mindenségéből jövő sugarakat az atomszféra nem tartóztatja fel. Rettenetes lenne, ha ilyen nagyszerű példák mellett mi kétségbeesésünkkel a földre rogyva, tehetetlenek maradnánk. Adja Isten, hogy a jövőben mindig találjunk energiákat s a pillanatok nehézségét leküzdve, előre vigyük a nemzetet a magyar Golgo-

ta után, amely azonban a feltámadáshoz vezet. Ezekkel az érzésekkel eltelve adom át ezt a terítőt az egyetemnek.

A kultuszminiszter beszédét a közönség megtapsolta, majd dr Darkó Jenő meleg szavakban köszönte meg a kitüntetést, amely — mint mondotta — további erős és kitartó munkára kötelezi őt. Eredmény azonban csak akkor lesz, ha az illetékesek a jövőben is támogatni fogják az építő munkában.

Végül Csánki Benjámin rektor köszönte meg közvetlen szavak kíséretében a díszes és rendkívül nagyértékű asztalterítőt, amely Tisza István nevét és címerét viseli. Ezután a kollégiumi kántus a Szózatot énekelte el.

Az ünnepély után az egyetemi tanács rendezésében bankett volt a kultuszminiszter tiszteletére az Arany Bika éttermében, amikor is több pohárköszöntő hangzott el.

Késsel rohant a mostohaapjára, mert szidalmazta az édesanyját

(A D. U. tudósítójától.)

Ifj. Ónody Antal kabai napszámos ez év nyarán együtt aratott mostohaapjával, Rázsó Józseffel a mezőn. A mostohaapa, aki igen izága ember, állandóan rosszul bánt mostohafiával. Az egyik reggel a fiu szalonját süített és reggelizni akart. Az apa emiatt haragra gyúlt s rákiáltott a fiura:

— Olyan sokáig reggelizel, mint egy püspök! — mondta. — Hagyd már abba s gyere dolgozni.

A fiu mindössze amennyit válaszolt:

Reggelizni csak szabad! — Erre kirohant a veszekedés, amelynek során Rázsó a fiu anyját szidta. Ónody erre a kezében lévő késsel mostohaapjára rohant s kétszer meg szúrta.

A debreceni kir. ügyészség szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat Ónody ellen. Hétfőn délelőtt tárgyalta ezt a bűnügyet a törvényszék Jeney-büntetőtanácsa s a sok enyhítő körülményre tekintettel 4 hónapi fogházbüntetésre ítélte a vádlottat. Az ítélet jögerős.

December 20-ig összeül Hajdúvármegye új törvényhatósági bizottsági közgyűlése

A jövő hónap első felében megválasztják az érdekképviseletek vármegyei törvényhatósági bizottsági tagjait — Előkészületek a hajdumegyei törvényhatósági választásokra

Debrecen, október 14.

(A D. U. tudósítójától.)

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt fél 10 órai kezdettel Pákozdy Sándor alispán elnöklésével ülést tartott, amelyen a szakelőadók rendes havi jelentésén kívül letárgyalásra került az alispáni jelentés is.

Dr. Nábráczky Béla vármegyei főjegyző terjesztette be az alispáni jelentést, amely részletesen beszámol az elmúlt hónapban történt vármegyei eseményekről. A jelentésben az alispán tudatja a közigazgatási bizottsággal, hogy az új közigazgatási törvény alapján elrendelt törvényhatósági választásokra az előkészületeket Hajdumegyében megtette. A virilisek közül történő törvényhatósági bizottsági tagválasztás az egész országban és így Hajdumegyében is október 18-án lesz. A törvényhatósági bizottsági tagok általános választását újabb kormányrendelet alapján november 3-án tartják meg. Azokat a bizottsági tagokat, akik az érdekképviseletek részéről kerülnek be a törvényhatósági bizottságba, az általános törvényhatósági választások lezajlása után, de legkésőbb november 10-éig megválasztják. Az így újonnan megalakult törvényhatósági bizottság első közgyűlését legkésőbb december 20-ig köteles megtartani.

Az alispán az ajánlási íveket és a szavazólapokat már kiadta az összes vármegyei csoportoknak. Minden csoport kétszerannyi szavazólapot kapott, mint az illető csoport tagjai-

nak a száma. A polgármesterek és a öszolgabírák már kivették az esküt az egyes választókerületek élén lévő választási elnököktől és helyettes elnököktől. Az érdekképviseletek, mint amilyen az Ügyvédi Kamara, Közjegyzői Kamara, az Orvosszövetség, a Kereskedelmi és Iparkamara, a Vármegyei Jegyzők Egyesülete és a Hajdumegyei Vitézségek Kapitánysága értesítést kaptak, hogy a kebelükből kiküldendő törvényhatósági bizottsági tag megválasztására tegyék meg a szükséges előkészületeket.

Az alispánnak a törvényhatósági választások előkészítésére tett intézkedéseit hozzászólás nélkül, egyhangulag tudomásul vette a közigazgatási bizottság.

Szörmeáruk, kész buncsokban beszerezhetőek

ADLER szücsnél,

Batthyányi-utca 2. szám.

Flókulat: Piac-utca 83.

Épület és bútorgyártások, furnérok

Bészler Lajosnál,

Széchenyi-utca 2. sz

Fuvarozásokat

bárhova, költözéseket elsejére, tizenötödikére előjegyez, álmástól ki és beszállítást, vidékre s méltányos árban szállít:

Központi

Fuvarozási Iroda

Károly Ferenc József-ut 18/b.

Telefon: 4-64.

Tulajdonos: Gaál Imre.

Vasúti megállót létesítenek Hajduszoboszló és Kaba között

Hajduszoboszló és Kaba között — mint annak idején azt az érdekeltek kérték, — a kereskedelmi miniszter jóváhagyása alapján, megállót létesít az államvasut. A kereskedelmi miniszter az engedéllyel kapcsolatosan utasította az államvasutak igazgatóságát, hogy a megálló létesítéséhez szükséges intézkedéseket tegye meg. Együttal értesítették a közigazgatási bizottságokat, hogy a bizottságok a megálló létesítését hozzák az érdekeltek tudomására.

FŐISKOLA

A SZÉFHE közgyűlése

(A D. U. tudósítójától.)

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta a tagok nagy érdeklődése mellett a Ker. Liga nagyteremben tisztújító közgyűlését. Dr. Dregus Miklós elnök a Székely imával nyitotta meg a közgyűlést, majd rövid, hatásos jellemzést adta az egyesület munkájának, amelyet Fekete Lukács főtitkár ismertetett részletesen poetikus beszámolójában. Gulyás Béla a pénztár, Bajcsy Ferenc az internátus, Csoboth István a könyvtár állapotáról tett jelentést, Pokoly László a számvizsgáló bizottság jelentését olvasta fel. Miután a közgyűlés a felmentvényt megadta, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály tb. örökös SZÉFHE-elnök foglalta el a korelnöki széket s közvetlen, meleg szavakkal méltatta a lelépő elnök kivételes értékű működését. Dr. Dregus Miklós lelkes elterése után megejtették az egyhangú választásokat. A jövő évi tisztikar a következőkből alakult meg:

Elnök Gáspár Albert, u. v. elnök Gergely Sándor, kulturális alelnök Pap Fátó, gazdasági alelnök Fekete Lukács, sport-alelnök Ladányi Imre, főtitkár Bajcsy Ferenc, u. v. titkár Szűcs László, titkárok: Seyfried Irma és Berkó Lajos, főpénztáros Gulyás Béla, pénztáros Fazekas György, főjegyző R. Kiss István, jegyző Kádár Zoltán, könyvtáros Csoboth István, háznagy Bajcsy Ferenc, zászlótartó Ladányi Pál, ellenőrök: Tóth Endre és Pokoly László, számvizsgáló-bizottság: dr. Fazekas Sándor, dr. Péter Ferenc és dr. Szalaci Rácz Imre, Kultur-propaganda bizottság Antalffy Klára, Danes Ica és Karácsonyi Agoston. Választmányi tagok: Bálint Emma, Kis Zoltán, Lőr Gyula, Vargha Kálmán, Karácsonyi József, Dorogi Lajos, Szóke Kálmán és Gáspár István. Internátusi ellenőr Koppány Sándor.

Miután az új elnök megköszönte a bizalmat, Olejár Mihály a Szent László-kör nevében mondott mélyhatású beszédet, majd a közgyűlés dr. Dregus Miklóst egyhangú lelkesedéssel örökös tb. elnökké választotta s a Himnusz áhitatos elneklése után oszlott széjjel.

A Singer varrógépek mégis a legjobbak

Csapó-utca 67. szám
Bálint József
asztalos
ajánlja saját készítésű bútorait.

Ismét a vádlottak padjára került a fegyházból megszökött sámsoni tolvaj

(A D. U. tudósítójától.)

Szabó Lajos sámsoni szolgalegény lopási bűntényével foglalkozott hét-főn délelőtt a debreceni kir. törvényszék Jeney-tanácsa. A vádirat szerint Szabó lopás miatt nemrégiben két és fél évi fegyházbüntetésre volt ítélve. Szabó a büntetését a hat-tal fegyintézetben töltötte, de onnan megszökött. Nem sokkal megszököése után betört az egyik sámsoni hentes üzletébe, majd Nyiregyháza menekült, ahol mint napszámos dolgozott egész elfogatásáig. Szabónak menekülésében segítségére voltak özv. Szabó Lajosné és Ambrus Istvánné asszonyok is, akik emiatt szintén a vádlottak padjára kerültek. A védelem indítványára a bíróság elrendelte a bizonyítás kiégésítését s ezért a főtárgyalást elnapolta. A folytatólagos főtárgyalásra hivatalból tűz ki új határnapot a törvényszék.

Debrecen impozáns részvéte mellett temették el az olasz harctéren hősi halált halt Ollinger Béla századost

Vasárnap este az utolsó hősihalott-szállító vonat is megérkezett Trieszt felől a Keleti-pályaudvarra. Tizenkét hősi halált halt magyar katona hamvai pihentek a drapériákkal s virágokkal feldíszített kocsiban, melynek ajtáján egy óriási babérkoszoru függött a következő felirással:

„Il podesta di Udine.“

A budapesti Keleti-pályaudvaron nagy embertömeg várta a bronzkeresztos koporsókat és közvetlenül a vonat előtt egy helyőrségi díszszázad állott feszes vigyázz-állásban. Megérkezés után a katonazenekar a Himnuszt játszotta el, majd dr. Haász István tábori püspök lépett a gyászkocsi elé és megrázó erejű beszédben méltatta az esemény jelentőségét. Ezután a katonai és polgári előkelőségek koszorúzták meg a koporsókat. A tizenkét hősi halott közül hét budapesti volt, öt pedig vidéki. Ezeket még a hétfőre virradó éjszakán rendeltetési helyükre szállították.

Ollinger Béla temetése

A tizenkét koporsó közül Ollinger Béla honvédszázadosát az éjszakai személyvonattal szállították Debrecenbe. A temetkezési intézet megkezdte a temetést három órakor a hamvakat magában foglaló kis vaskoporsót egy nagyobb koporsóba helyezte és a holttestet a rakár mellett térségen ravatalozta fel. Hétfőn reggel már nyolc óratól kezdve valóságos zarándoklás indult meg a pályaudvar felé. Debrecen magyar közönsége zarándokolt a koporsóhoz, hogy halálával és szeretetével tiszteljen egy debreceni katonalíse emléke előtt és feljuttassa lelkében Ollinger Béla nemesveretű magyar alakját, az egyik legvitézebb katona emléket, akinek rokonszenves, urt egyénisége mindenkor éni fog a jó ismerősök s háborús bajtársak lelkében. Az elhunyt emléke nemcsak a hármashonvédek történetén keresztül vésődött be a debreceni magyarság életébe. Már a békeévekben is a társadalom legtiszteltebb alakjai közé tartozott. Esküvőjén az emberek ezrei állottak sorfalat, hogy méltóságtejes tiszteletadásukat résztvegyenek a fiatal honvédfőhadnagy boldogságában s most, amikor utolsó útjára kísértük, úgy éreztük, hogy a régi Debrecen lépked a koporsó mögött és mélyszéges fájdalmaat kiegyensúlyozza az a vigasztaló tudat, hogy szeretett halottja most

kezd meg igazi pihenését az édes hazai földben.

A ravatal körül

Délelőtt fél 12 órakor már ember ember hátán tolongott a ravatal környékén. A koszorúkkal elborított koporsó előtt a család tagjai foglaltak helyet: özv. Ollinger Béláné, a Csanak- és az Ollinger-családok tagjai, Weszprémy Zoltán ny. főispán, Sesztina Jenő felsőházi tag, kamarai elnök, a Szabó, gómori Havas, Nábráczky s Kaszanyitzky-familiák. A koporsót rengeteg nemzeti színű szalagos koszoru és virágcsokor borította el.

Tizenkét órakor érkezett a koporsóhoz dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai prelátus, aki a beszentelési szertartást végezte. A hármashonvéd bajtársak nevében Horváth László tábornok helyezte koszorút a ravatalra. A szertartás alatt díszszázad tisztelgett a koporsó előtt.

Megindul a gyászmenet

A beszentelési szertartás végeztével megindult a végeláthatatlan menet. A koporsót négylovas gyászhintóra tették, mely előtt egy katona a fakeresztet s egy másik az olasz harctéren elhunyt kitüntetését vitte. A kocsit két oldalán tizennégy katona haladt. A menet élén négy díszruhás lovas rendőr léptetett, mögöttük a 11. honvédegyezred zenekara gyászindulókat játszott. Ezt követte Burger százados vezetésével a katonai díszszázad. Közvetlenül a halottaskocsi előtt dr. Lindenberger János apostoli kormányzó lépkedett, míg a koporsó után a családtagok s a hármashonvédegyezred tisztjei fekete karszalaggal. Amerre a gyászmenet elhaladt, a Petőfi-téren, Hunyadi- és Piac-utcákon keresztül ezreke menő embertömeg állott sorfalat. Jólal egy óra után érkezett ki a menet a Honvédtetőbe, ahol közvetlenül a kőoroszlán szomszédságában helyezték pihenőre Ollinger Béla hamvait. A gyászszertartást itt is dr. Lindenberger János apostoli kormányzó végezte. Az impozáns gyászmenetben résztvett a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja, valamint a MANSZ. internátus is Fráter Erzsébet diszelnök és Uray Sándor ref. lelkész, MANSZ. igazgató vezetésével.

A díszszázad tiszteletadása után földbe helyezték Ollinger Béla ko-

porsóját, hogy itt aludja tovább álmait a magyar boldogságról, melyért vért ontotta egyszer idegen földön.

Koszoru-feliratok

A koporsót beborító koszoru- és csokor-szalagokról a következő feliratokat jegyezte fel a Debreceni Ujság munkatársa:

Margit. — Bélánknak Mama, Apa és Béla. — Hősünk pihenj meg a hazai földben Csanak Jenő és családja. — Felejthetetlen kedves Bélánknak Róza néni, Anna, Kálmán. — Hazai föld csendes öleiben álmodj békén boldog Nagymagyarországról Szerető emlékezéssel Sesztina Jenő bácsid és Margit nénid. — Emléked kegyeletes szeretettel őrizzük Veszprémy Zoltán és Neje. — Kegyelettel Debreceni 6. honvédegyezred. — Mélyszéges részvétellel Debreceni MANSZ. — Kegyelete jelölül Debreceni Hármashonvédsoport. — Szeretett kedves Bélának Janesi. — Szeretettel Mariska néni és Maci. — Béla bácsinak Cicuska és Duduka. — Kegyelettel MANSZ Internátus. — Adjon a magyar föld nyugodalmat dr. Gergely Jenő. — Kegyeletes szeretetünk mellett fogadjon örök álomba a hazai föld. — Özv. Tóth Béláné. — Utolsó üdvözléssel Olga és Lajos. — Budapestről a koporsóval együtt érkezett 2 babér koszoru és egy élővirágkoszoru a következő felirással: „Isten hozott — Budapest Székesfőváros“.

Megállapították Hajdúmegyében a közmunkaváltásgot

Hajdúvármegye a közmunkaváltásgot igazállatonként 6 pengőben állapította meg. A kéziratszám váltásága 1 pengő. Aki a váltásgot nem akarja megfizetni, az kötelezettséget le is dolgozhatja. A közmunkaváltásból befolyó összeget a vármegye a jövő évben is községi utak karbantartására fogja fordítani.

Szüreti multságok Debrecenben

Vasárnap két szüreti multság is volt Debrecenben. Este 8 órakor a gör. kath. legényegylet helyiségében volt az egyik, amikor is igen nagy számú közönség jelent meg és élvezte a pompás, szórakoztató műsort. Igen sikerült volt a jelmezese felvonulása, amelyben a következők vettek részt: Kozma Zoltán, Szabó Gábor, Maxim György, Petkó Mihály, Molnár István, Lakatos Mihály, Domokos Sándor, Forgács József, Nagy Sándor, Szorocsák János, Kovács Margitka, Petkó Juci, Fejér Bócsi, Arany Juci, Peknyó Mária, Sárkány Irmus, Pataki Mancsi, Petkó Margit, Neszmál Mancsi és Valacsi Jolánka.

A Nyilastelepi Népkör helyiségében is igen sikerült szüreti multságot rendeztek, amely minden tekintetben kifogástalanul sikerült. Az ünnepély délután 3 órakor felvonulással vette kezdetét, amikor is ötletes, szép jelmezesekeket lehetett látni. Este 8 órakor műsoros előadás volt, amelyet vidám táncmultság követett.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek a Debreceni Ujság kiadóhivatalában, Kossuth-utca 3. sz.

Olcsón és jól csak a

Bárany Rádióház-

ban vásárolhat. — Szent Anna-utca 1. szám.

Villamossági szaküzlet.

HIREK

1929 október 15. (kedd)

Prof.: Teréz. Kath.: Teréz

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Megváltó, Piac-utca 18., Arany Egyszaru, Kossuth-u. 8. Mura-zy, Piac-utca 72. Magyar Korona, Péterfia-u. 10. Nádor, Szent Anna-u. 66., Csokonay, Mester-u. 43., Arany János, Csapó-u. 66.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szep-délután 4-7-ig, vasárnap délelőtt 10-től 1-től nyitva délelőtt 10-1-ig, 12 óráig.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban az idő tulnyomóan derült és éjjel hűvös. A hőmérséklet maximuma általában 15 fok volt. Minimuma többnyire 5 fok alá süllyedt. Budapesten 14-én délelőtt a hőmérséklet 15 fok Celsius.

Időprognózis: Tulnyomóan derült, száraz, nappal enyhe, éjjel hűvös és valószínűleg állandó idő.

A kir. itélőtábla elnöke Budapest. Olchváry Zoltán kir. itélőtáblai elnök vasárnap délelőtt hivatalos ügyekben Budapestre utazott. A kir. itélőtábla elnöke előreláthatóan 3-4 napon át lesz hivatalból távol.

Vallásos délután a csapókeri egyházban. A csapókeri egyházi körzetben vasárnap délután szépen sikerült vallásos előadás volt, amelyet F. Tóth Sándor imája nyitott meg, Gerda Sándor mélyenjáró, vallásos beszédet mondott. Nagy hatást keltett Molnár Elemér gyönyörű szavata és Hetey Pál művészi énekszáma, amelyet Szakács József kísért.

A Szent László Kör Veni Sancte-ja. Az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szent László Köre vasárnap délelőtt 9 órakor tartotta ünnepélyes Veni Sancte-ját a Theresianum kápolnájában. Az ünnepélyes istentiszteleten több, mint százötven diák vett részt. Megjelentek az ifjúság élén dr. Láng Nándor egyetemi professzor, Göllner János és Halász Miklós akadémiai tanárok. A Veni Sancte Kovács Sándor róm. kath. káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője szolgáltatta s intézett a diáksereghez lélekemelő szentbeszédet, melyben a katolikus világnézet s hazafias öntudat kialakítását hangsúlyozta. A gyönyörű beszéd elhangzása után a jelenvoitak a Himnusz énekeket el.

A péterfiai paróchialis kör vezetősége értesíti az egyházrész tagjait, hogy a szokásos hétévi összejövetel október 19-én, szombaton az Andaházy-Szilágyi intézet termében tartatik meg, amikor is megfontolás után határoznak a helyiség és időpont esetleges felcseréléséről. Minél számosabb megjelenést kór a kör vezetősége.

Bankett Kemény János tiszteletére. A Debreceni Szállodások, Vendéglősök és Kávésok Ipartestületi Szakosztálya tisztelettel felkéri díszelnöke, Kemény János ur tiszteletit és barátait, továbbá szaktársait, hogy akik az október 16-án, az „Angol Királynő” éttermében tartandó banketten résztvenni óhajtának, szíveskedjenek 16-án délig részvételüket a titkári hivatalban (Kandia-utca 4-b. Telefon 5-18.) bejelenteni.

Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenccs József ut 7. Bika-szálló mellett.

Betiltatták a Kröh-féle végkiárusítást

Jelentette a Debreceni Ujság, hogy az elmúlt héten küldöttség járt a városházán, mely a debreceni kereskedők nevében kifogást emelt az ellen, hogy az elsőfokú iparhatóság hosszu terminusra adott végkiárusításra engedélyt Kröh Vilmos kereskedőnek. A küldöttség szerint a kiárusítás mögött két fővárosi kereskedő van, akik tömegesen beszerzett árukat dobtak piacra s ezáltal nehéz helyzetbe hozzák a debreceni kereskedőket is. A debreceni

kereskedők felebbezést nyújtottak be az elsőfokú iparhatóság határozata ellen.

Hetiön délelőtt váratlan fordulat állott be a végkiárusítási ügyben. Az elsőfokú iparhatóság ugyanis megváltoztatta előbbi határozatát s kimondta, hogy mindaddig, amíg a polgármester, mint másodfokú iparhatóság az engedélyezés ügyében nem dönt, Kröh Vilmos mindkét üzletében be kell szüntetni a végkiárusítást.

Hajduböszörményben rongyokba burkolva temetik el a gyermekeket

Megdöböntő a nyomor a legnagyobb hajdúvárosban — Nagy a gyermekhalandóság a vármegyében

Debrecen, október 14.

Dr. Görgey Márton Hajdúvármegye tiszti főorvosa a vármegyei közigazgatási bizottság tegnapi ülésén ismertette a vármegyei elmulthavi egészségügyi viszonyáról szóló jelentését, amelynek érdekes és fontos adatait pár nappal ezelőtt közöltük. A jelentéshez, amely arról számol be, hogy az elmúlt hónapban a vármegye területén másfélszáz hasi tifuszos megbetegedés fordult elő s az elhaltak számának több mint a fele egy éven aluli gyermek, akiket a béhurut ragadott el családjaik köréből, dr. Gaál Mihály orvos, hajduböszörményi országgyűlési képviselő szolt hozzá.

A tifusziárvánnyal kapcsolatosan azt az eszmét vetette fel, hogy a járványnak kitett városok és községek alkalmazzanak egészségügyi ellenőrzőket, akik szigorúan ügyelnek arra, hogy a vörös cédulás házakhoz, ahol tifuszbetegek vannak, látogatók ne menjenek, mert ezek hurcolják szét a fertőzést. Ezenkívül a hatóságoknak más eszközzel is oda kellene hatni, hogy a lakosság a kiadott egészségügyi rendelkezéseket tartsa be.

Verekedés a Hatvan-utcai Deutsch-kocsmában. Vasárnap este Schubacher György hadirokkant, picai árus betért a Hatvan-utcai Deutsch-vendéglőbe, ahol borozgatni kezdett. Később bement a vendéglőbe egy férfi, aki veszekedni kezdett Schubacherrel ezt belodította a kocsmá kirakati üvegtáblájába. Schubachert, aki kezén-lában megsérült, beszállították a sebklinikára. Az ismeretlen támadó ellen, aki idejekorán elmenekült, a rendőrség bevezette a nyomozást.

A magyaranyu gyermekhalandósággal kapcsolatosan pedig szövegezte dr. Gaál Mihály, hogy kívánatos volna, hogy a főorvos figyelemmel kísérné a Stefánia Szövetség gyermekvédő működését.

A felszólalás után dr. Ujvárossy Szabó Lajos a főorvos figyelmébe ajánlotta Hajduböszörmény szegényebb városrészeit, különösen az úgynevezett *Keleti Rokokantelenet*, ahol olyan nagy a nyomor, hogy a tifuszból elhalt kis gyermekeket *rongyokban temetik el, mert nem tudnak a részükre koporsót venni.*

Végül a közigazgatási bizottság úgy határozott, hogy a betegellenőrzők alkalmazására nézve lépéseket tesz az egyes községeknél és városoknál s a Stefánia Szövetségtől pedig állandóan bekéri az időszaki jelentéseket a vármegye, hogy a gyermekgondozás ügyében a főorvos mindig tájékozással bírjon s ne legyen utalva az évvégi összefoglaló jelentésekre.

Hirdessen a Debreceni Ujságban!

A debreceni iparos ifjúság önképző-köre jól sikerült kulturdélután rendezett vasárnap igen nagy érdeklődés mellett. A kulturdélutánon dr. Tustér Ignác tanár tartott rendkívül érdekes előadást a Duna-medencéről s a Duna nagy jelentőségét fejtegette Középeurópa s különösen a magyarokra nézve. Ezután Buch Béla hegedült nagy siker mellett, míg a kíséretet Forrai István karnagy látta el. Tóth Rózsika és Földessy szavatait, majd Kovács Kató és Engi László énekszámai után a műsor véget ért.

NÖVEKSZIK AZ ÖNBIZALOM... Az a boldogító és szociális tudat, hogy az Ernő, a Manó és a Jakab ismét rálépnek a szereplés porondjára, egyszeriben megnövelte a szociáldemokrata önbizalmat. A nyuszikacagányos vezérek közelségére vérszemet kapott a „tizenhátezer főnyi” tömeg s a nyereg alatt butított tüntetők hazaelenes sértegetésekre fakadtak. Ugy lát-szik, hogy a Második, vagyis a Thonet Lábu Garnitúrát máris felváltotta a görbébb vonalakat kedvelő Első Garnitúra és — *Gatt über die Weltner!* — a „szociális” elragadtatás nem bir uralkodni az idegein. S ezt nem is lehet csodálni tőlük. A hazaérkező emigránsok nevei annyi „édes” emléket ébreszt fel újra a prolikedélyekben. Így például a Garami Ernőről eszükbe jut a ricsett, a Buchingerről a Manó s a Weltnerrel a Jakab... Hát lehet ezeknél izgatottabb valamit elképzelni?...

Az egységspárt estélye. Az egységspárt 21. és 22. körzeti választási bizottsága október 19. napján, szombaton délután fél 8 órai kezdettel Böszörményi-ut 7. szám alatt, a „Papolczy”-féle vendéglőben táncos egybekötött műsoros estélyt rendez.

Leesett a szekérről és meghalt egy kis gyermek. Szombaton délután Harangi Mihály téklási gazdálkodó 7 éves Mihály nevű fiacskája leesett a mezőn egy tengeri csukáival megterakott szekérről s olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy pár óra múlva rettenetes kínok között meghalt. Az ügyesség, minthogy a kis gyermek halalesetéről senkit nem terhel a felelősség, a temetési engedélyt megadta.

Az Egységspárt 38. körzetének gyűlése. Október 13-án, vasárnap délután 5 órakor az egységspárt 38. körzete igen népes értekezletet tartott a vágóhid mellett Bilhari-féle vendéglő zsúfolásig megtelt helyiségében. Dr. Bögel József elnök megnyitotta beszédében történelmi összehasonlításokkal bizonyította be, hogy hova vezetett és hova vezethet a jelszavas politika. — Utána dr. Lukács József főgimnáziumi igazgató közvetlen, magával ragadó beszédében idézetekkel s az életből leszárt események csalhatatlan igazságaival megmutatta az utat, amelyen minden gondolkodó és következetes polgárnak haladnia kell. Ezután Benedek Sándor főmérnök, a MÁV műhely költő-lelkű szónoka mondotta el mély szántású, lelkebe kapó, szépen felépített beszédét, amelyet a közönség hálás, színi nem akaró tüsszel hono-rált. Németh Lajos MÁV felügyelő, a 31-es körzet elnöke buzdította a polgárokat, hogy tartsanak ki az egységspárt mellett. Szabó Miklós iskola igazgató lelkesítő beszéde után dr. Bögel elnök az igazán tartalmas, meggyőző és retorikai színvonalon álló gyűlést a Hadházy főispán és Vásáry polgármester elnökével beakasztotta.

Bika pincevendéglőjében lehet a legjobban, legolcsóbban étkezni. Hányan laktak a nyáron városi szükségglakásban? A város tudvalevőleg 3 szükségglakás-telepet tart fent, amelyek az első fokú közg. hatóság kezelése alatt állanak. Ezekben a szükségglakásokban leginkább az őszi, téli és tavaszi csunya időkben van nagy kereslet. Így nyaranta kevesebben fordulnak meg ott. A nyulási szükségglakásokban 134, a régi csapókerházbeli lakásokban 45, a Salétrom-laktanyai szükségglakásokban pedig 101 egyéni-nyert ideiglenes elhelyezést. A szükségglakások nem állandó bérelt lakások, hanem oda a hatóság utalja azokat a lakásnéltülteket, akik tüzeset vagy házösszeomlás folytán átmenetileg lakás nélkül maradtak.

VÁSZON, FEHÉRNEMU, KELENGYE
szaküzlet

KARDOS LÁSZLÓ
Debrecen, Kossuth-utca 9. Telefon: 1-13

Alapítási év 1831.

Szigoruan szabott készpénz-
árak. — Kiváló minőségek.
— Szakszerű kiszolgálás. —

Megfojtotta gyermekét egy leányanya

Debrecen, október 14.
(A D. U. tudósítójától.)

Az egyéki csendőrség telefonon jelentette a debreceni kir. ügyésznek, hogy Varga Julia 20 éves leányanya fiugyermekét szülte. Az újszülött kevéssel a szülés után rendkívül gyanus körülmények között meghalt. A nyomozás eddigi adatai szerint a leányanya szegény palásfoglalásra megfojtotta gyermekét. Az ügyesség indítványára dr. Preinberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró elrendelte a helyszíni vizsgálatot és a boncolás megtartását s evégből dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértővel ki is utaztak Egyek községbe.

Rádiók nem nélkülözhetik a kitiűnően szerkesztett és képekkel bőven illusztrált Rádióéletet. Példá-nyonként árusítja és előfizetéseket elfogad a Csáthy-féle egyetemi könyvkereskedés, Piac-utca 8. Tele-phon 2-96.

Valóságos élvezet Varga fényképező új kirakatait szemlélni. Piac-utca 7.

Nagy szücsmester Szent Anna-utca 3., saját műhelyében készült bundák és szörmeárak kaphatók.

Tűkőrgyártás, üvegciszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbussz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 13. sz. Telefon 356.

Könyvujdonságok. Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan 3.60, Paleologue: A cár országa 3 kötet 3.90, Tóth M.: A chrysanthemum tenyésztése 20 fillér, Geoffrey: Az édes paprika. Regény (moziban műsoron). Ezen könyvek kaphatók Antalffy József cégnél. Telefon 612.

Művész fényképek mesteri kidolgozásban láthatók Varga fényképező új kirakataiban. Piac-utca 7.

Poloskát, svábót, molyt kiirtani házilag csakis a Lölherer Cimexin-nel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárban és dro-gériákban kapható.

Szörme bundák

és prémeek nagy választékban. Szörme bundák javítását, alakítását jutá-nyosan, a legújabb divatlap szerint készíti KÖVARI szücsmester, József kir. hg. u. 3. Közvetlen a Bika mellett.

Saison legnagyobb slágere: barna cizmet papír 30 fillér, fehér 32 fillér, finom elsőrangú minőség. Pa-pirokban fogalmi száziv 1 P, hó-fehér írópapír száziv 1 P 40 fillér. Springer papír-fotocikkok szaküzle-tében.

PATKÁNY, EGÉR, MEZEI EGÉR-IRTÓ „RATINOL“

Bizos hatású irtószer, — mely fertőző betegsé-geket plántál az illető állatfaj közé és gyökere-
sen kiirtja. Szigoruan tudományos ala-pon előállítva. Más állatra, emberre ártalmatlan!

Sváb, Csofány, Ruszni, Poloska, Hangya irtószer „RUSSIN“

tökéletesen irt. Szagtalan! Nem piszkál! Napiárban szállítja: Rational Laborató-rium, Budapest, Murányi-u. 36.

„Vagyok szíves proletáriüdvözlettel -- Elekes Imre a sárospataki kollégium igazgatója“

Érdekes rágalmazási per a debreceni tábla előtt

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A debreceni kir. ítélőtáblán dr. Szuhányi Andor kuriai bíró elnök-lete alatt a Perjessy büntető felebb-viteli tanácsa tárgyalta hétfőn dél-előtt dr. Móré Géza sátoraljai helyi ügyvéd sajtó útján elküvetett rágal-mazási bűnügyét. Dr. Móré a Sátor-aljai helyen megjelenő Sárospataki Hírlap 1927 július 31. számában a nyílttéri rovatban megírta, hogy Elekes Imre a sárospataki Kollégium igazgatója önként felajánlotta szol-gálatait a vöröseknek. Az iratokhoz be lett csatolva Elekes Imre saját-kezűleg írt és aláírt levele is, amely így hangzik:

„A Zemplénnérmegyei Művelődési Osztály Intéző Bizottságának Sátoraljai helyi.

Bár a theol. akad. végzése után nyomban egyetemre mentem s az ott szerzett „Tanári oklevél“ alap-ján nyertem alkalmazást s mint ilyen, az Orsz. Statisztikai Hivatal is állandóan a világi alkalmazottak sorában tartott nyilván, minden es-
hetőségre gondolván, tisztelettel be-jelentem, hogy lelkesül jellegetem megszüntettem s egyuttal minden készséggel s tanulmányokon nyugvó meggyőződéssel ajánlom fel szolgálataimat az új társadalmi berendez-
kedés kiépítése és állandósítása ér-dekében.

Vagyok szíves proletáriüdvözlettel Sárospatak, 1919. ápr. 18-án.
Elekes Imre.

A nyílttéri rovatban azt írja még Móré, hogy míg neki bujdosásban volt része, addig Elekesnek mint hű-séges elvtársnak hivatalos működé-sében rendelkezésére állhatott a ta-nácsköztársaság összes direktórium-
a és a vörösörsegek parancsnokai. Azt is szemére veti Móré Elekesnek, hogy ellene, mint kommunistagyanus egyén ellen az internálási eljárás folyamat-ba volt téve.

E hírlapi cikk miatt indított bü-nyvádi eljárást Elekes Móré ellen. Az elsőfoku bíróság, mivel több tanu igazolta, hogy Elekes a kommuniz-mus alatt hazafias magaviseletet ta-nusított s csak a kényszernek enge-dve állott a vörösek szolgálatába — elítélte a cikk íróját sajtó útján el-küvetett rágalmazás vétsége miatt s 500 pengő pénzbüntetésre ítélte. A táblai tárgyaláson dr. Móré védel-mét dr. Kovács Béla ügyvéd az ÉME ügyésze látta el, aki nagy jogi tudással felépített védőbeszédében kérte az ítélőtáblát, hogy rendelje el a bizonyításkiegészítést s hallgas-sanak ki két olyan tanut, akik bizo-nyítani tudják azt, hogy a cikkben foglalt sok sértő és dehonosztáló ki-jelentés száz százalékban megfelel az igazságnak. Az ítélőtábla elutasít-totta a védelem indítványát s hely-ben hagyta az elsőfoku bíróság íté-létét. A védelem semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

SZÍNHÁZ--MŰVÉSZET

Mit susog a fehér akác?

Operette 3. felvonásban. — Szövegét írta: Erdélyi Mihály, zenéjét szerzelte: Szántó Mihály. — Bemutatta október 13-án a Csokonai Színház.

Mit susog a fehér akác? Erre már igazán nem kíváncsi senki sem. Sok-kal inkább érdekes volna tudni, hogy egészséges fejű embert, hogy s miként érdekelhetnek újra és újra ugyanegy témának ugyanazon variációi, tízed-szer, huszadszor, századszor. Hogy nem veszik észre, hogy ez az operette ugyanaz ami az előbbi volt, ugyanaz, amit láttak tavaly, tavaly előtt. Leg-feljebb csak a ruhák változnak, leg-jobb esetben is annyi a különbség, hogy a primadonna ez alkalommal nem hercegnő, hanem filmdiva, a bonviván nem frakkot visel, hanem az operette-földesur obligát eszma-ját. Hogy nem unják meg, hogy pon-tosan, betűről-betűre ugy esik, ugy történik minden, amint az eddig lát-tott összes operettekben? Hiszen szinte pernyi pontossággal van be-tempirozva, mondjuk 8 óra 2 percre az első táncsláger és a második fel-
vonás dühítően egyforma szerelmi tangóját, most is 9 óra 45-kor hallja az ember, akárcsak a mult szezon összes slágereiben. Ki tud még annak tapsolni, hogy akárcsak a négy-
éves Dolly harmadik felvonásában a jó stupid, paralitikus herceg, most egy vén falusi zsidós énekel szen-timentális dalocskát az elmúlt, tovatúnt ifjuságról?

Bizony-bizony ez nem az operett-írás csődje. A pesti librettógyárosok elég merészek, sőt elég ügyesek is újra megírni, ismét feltálni akár ezredszor is a maguk egyetlen agy-sablonját. Ez csak az ő üzleti élel-mességüket bizonyítja. Ámde, hogy a közönség mégis elmegy, mégis meg-

hallgatja és mégis véresre tapsolja a tenyerét, az már sokkal nagyobb szellemi katasztrófa még annál is, amibe a pesti librettógyáros jutott. Ez a publikum esődjé. Még hozzá tö-kéletes, végleges.

A Csokonai-színház előadása nagy általánosságban jó volt. Hogy a kö-zönség kitiűnően mulatott, az legelső-sorban Sugár Mihály és Ferenczy Marian érdeme. Csupa humor, ötle-
tesség, friss, eleven jökevő minden szavuk. A szó komolyabb értelmé-ben vett színeszi produktót mutattak ott is, ahol erre szinte lehetőség sem volt. Bravuros táncaknak sokat tap-solt a közönség. Erkel Gabi hatásos megjelenésével, szép hangjával ara-tott sikert. Minden kelléke meg van a primadonnai szerepkörhöz, ám a természetes kedvességet, a szív me-legét nem pótolja sem a rutin, sem a temperamentum. Szűcs László tisztia esengésű, nemes hangja igazi érték, játékbeli kifejező eszközei azonban nem teljesen tökéletesek. Misoga is-mét elsőrangú burleszkfigurát állított elénk, feltűnést kellett néhány egy-szerű, melegen emberi hangjával, finom alakjával Sulyok Mária. Fa-ludy Kálmán jól hozta ki a falusi szatmós-típust s ha igyekezne kicsit érthetően beszélni, talán a publiku-mának se jutna eszébe oly sokszor pótolhatatlan és feledhetetlen elődje: Sziget Jenő.

Szántó Mihály innen-onnan össze-szedett muzsikáját Csanak Béla diri-gálta precizitással, lendülettel.

(mars)

Hétfő műsor:

Kedd: Mit susog a fehér akác... Bér-let B.
Szerda: Mit susog a fehér akác... Bér-let C.
Szerda délután 3 órakor: Az új földesur. Híjuszági előadás.
Csütörtök este: Mit susog a fehér akác... Bérlet D.
Csütörtök délután 3 órakor: Az új földesur. Zóna-előadás. Olcsó helyárak.
Péntek este: Szőkik az asszony. Bérlet-szűmet.
Szombat este: Kék mazur. Operettrepiz. Bérlet-szűmet.
Vasárnap délután fél 4 órakor: Orfenz a pokolban. Mérsékelt helyárak.
Vasárnap este fél 8 órakor: Szőkik az asz-szony.

A színházi iroda jelentése:

Eddig két estén került színre telt ház mellett a legírisszebb operettuj-donság, a

MIT SUSOG A FEHÉR AKÁC.

Mindenki meglegedve távozott a pompás operett még pompásabb elő-adásáról. A közönség nem tudja, melyik kedvencének tapsoljon, melyik számot ismételtesse meg. A színpadon játszódo cselekmény ál-landó jókedvben tartja a nézőteret, felvonások végén pedig tapsorkán szólítja a függöny elé a ragyogó elő-adás szereplőit. A

MIT SUSOG A FEHÉR AKÁC

ma, kedden este B) bérletben, szer-dán C) és csütörtökön D) bérletben kerül színre.

Az új földesur szerda délutáni elő-adására elővételeiben elogytak az összes jegyek. A szerda délutáni elő-adásra már semmiféle jegy nem kap-ható. A példátlanul álló hatalmas ér-deklődésre való tekintettel a színház igazgatósága ugy határozott, hogy halhatatlan meseköltőnk Jókai Mór regényéből készült színművet Az új földesurat csütörtök délután is ma-sorra tűzte és így az eredetileg ki-tűzött Tábornok helyett csütörtök délután 3 órakor is

AZ ÚJ FÖLDESUR

kerül színre. Jegyek a csütörtök dél-utáni olcsó helyáru előadásra má-válthatók a színház jegypénztáránál. Pénteken, folyó hó 18-án megis-métli a színház a ragyogó sikerű re-vü operett a

SZŐKIK AZ ASSZONY

előadását. A népszerű darab még a vasárnap esti előadáson is szerepel. Szombat este felújítja a színház Lehar Ferenc diadalmis világhírű operettjét, a

KÉK MAZUR

című gyönyörű zenéjű nagy operett-et. Új betanulással és új kálitással kerül színre ez az értékes darab, melynek főszerepét Szűcs László alakítja.

A színház részletes, illusztrált mű-sorát és a mesevázlalokat közlő színházi hetilap a Debreceni Színpad legújabb száma bő és értékes tartal-malal megjelent. Kaphatók szá-monként 20 fillérért a jegyszedőknél, az összes újságárus bódéknál és az összes trafikokban.

Padlólakkok

legszebb színekben, magas fényű, kiváló minőségű, na-gyon olcsón k a p h a t ó :

Stern festéküzletében

Piac-utca 10. szám.
(Bikával szemben.)

Ugyanott patkány és egérirtó ga-rantált minőségben olcsón kapható.

A mozgásházak közleményei:

Kedd:

VIGSZINHÁZ

A legszebb magyar tárgyú világfilm: Mikszáth Kálmán és Harsányi Zsolt világsiker aratott mesterműve és Belváry G. za mester rendezése:

A Noszti fiu esete Tóth Marival

Magyar társadalmi életkép 10 felvonásban. Főszereplők: Evelin Holt, Székely Ibr. ya, Ivor Novello és Verebes Ernő. A előadásokon a kísérő zenét a hírneves cigányprimás Kiss Béla és zenekara szolgáltatja. Kísérők:

Paramount világhíradó, Haj-sza a kombiné után, bohózat.

APOLLO

Két attrakció egy előadásban! Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!

Caligari

Bizarr történet 6 felvonásban Főszereplők: Conrad Veidt, Werner Krauss, Lil Dagover és Fehér Fritzi. Megelőzi:

Le a férfakkal
(Week-End világgy)

Az élet kalandjai 8 vidám felvonásban. Főszereplők: Werner Fuciterer és Elga Brink.

Szerdától:

Apollóban: Hotel Potemkin. (Fantasztikus történet.) Bánky Vilma, Jean Angeli, Szőregyh Gyula. Megelőzi: Tempó Tom. (Vig vadnyugati regény.) Tom Taylor a cowboyok királya.

Vigszínházban: Matterhorn v. tanui. (A fellegek királya.) Marcella Albin. Megelőzi: Az ámorexpress. (Chaplin, Harold, Buszer, Vigyázatok!) Vakmerő kalandok az expresszen. (Monty Banks, Pilotti.)

METEORBAN

Szerdán:

Csak felnőtteknek!

Nászjé hármásban

8 felvonásban Lotte Loring és Andre Mattonival és

Hat szép leány éjjeli szállást keres

Vigjáték 7 felvonásban Verebes Ernővel
Előadások 6 és 8 órakor.

— Angóiból, franciából, németből fordítok, magyart fordítok angolra, németre, francáira. Helen Society, Ferenc József ut. 40.

— Öt pengős esti angol tanfolyam Helen Society, Plac-utca 40.

— Beiratkozás angol nyelvre. Középszkolai tanulókat korrepetálók német és francia nyelvben. Helen Society, Plac-utca 40.

— Akinek drótkerítéssel még nincs körülvéve a háza, vagy villája, gondoljon arra, hogy a tél hirtelen beállhat, amikor is drótkerítést tartó betonoszlopok földre helyezése már nehezzé válik és nem is lesz olyan tartós. Mielőtt tehát beáll a tél, használja ki a jó idő előnyét és Neubauer-nél Kétmalom-utca 4. szám alatt rendelje meg a házatartást széppé varázsló nélkülözhetetlen drótkerítést. Telefon 15-62.

TESTEDZÉS

Lerugtak a Bocskay kapusát, győzött Ujpest

A magára talált Bocskay együttes az első félidőben nagyszerű játékot mutatott és több ízben ragadta magával a közönséget is tökéletes összjátékával. Az első félidő nagy Bocskay főlényt mutat és Semler—Teleky és Semler révén már 3:0 arányban vezet a debreceni csapat, mikor a 43. percben Auer révén gólt ér el Ujpest csapata. A 44. percben P. Szabó kíméletlenül talpal a Bocskay kapusába, akit teljesen harcképtelenné tesz.

A második félidőben a Bocskay egy-szölván teljesen összeroppan és Ujpest egymásután éri el góljait, hogy vég-eredményben 4:3-ra javítja eredményét és két pontot vesz el a debreceni csapattól.

Egyéb eredmények:

Ferencváros—Budai 33-as 2:1 (1:1).
Somogy—Kispest 0:0.
III. ker.—Pécs-Baranya 1:1.
Hungária—Nemzeti 2:0 (1:0).
Bástya—Attila 5:2 (2:1).

A vasárnapi amatőrforduló során a DVSC értékes döntetlent csikart ki Nyiregyháza, míg a DEAC a már-már megnyert mérkőzés során kénytelen volt osztozni a pontokon a DTE-vel. A többi mérkőzés a várt eredményt hozta:

Eredmények:

DEAC—DTE 2:2 (1:0).
DVSC—NyKISE 1:1.
NyTVE—NyÖTSE 4:1.
NSE—DMTE 2:1.

Hét kerületi rekorddal zárult a DEAC országos atletikai versenye

A sok huza-vona után elmaradt magyar válogatott helyett a fővárosi közép-klasszis versenyzőinek részvételével — akik között azonban 3 volt országos magyar bajnok és öt országos főiskolai bajnok — rendezte meg a DEAC országos atletikai versenyt, igen nagy siker mellett. A verseny méltán érdemelte meg a közönség érdeklődését is és több, mint 400 néző előtt. — akiknek sorában a debreceni úri társaság számos tagját vezér Sipos Árpád altábornagy, vegyesdandárparancsnokkal és több egyetemi tanárral együtt láthatuk. A verseny sikeréhez nagyban járult hozzá, hogy az athléták formájuk tetőpontján voltak és ennek következtében javítottak. Az eredmények közül különösen kiemelkedik sulydobásban az ifjúsági Végh legjobb országos vidéki eredményt jelentő 1320 cm-es rekordja, amely a magyar sulydobók között igen előkelő helyet foglal el a fővárost is beleértve.

A verseny rendezése nem hagyott sok kívánni valót maga után s beigazolódott, hogy nem annyira a nagy nevek, mint egyenlő ellenfelek kellenek és a közönség élvezni is tudja az atletikát.

Részletes eredmények a következők: 100 m. síkfutás: 1. Kurunczy, Török-vés 11.2 mp. 2. Schiffer, Postás 11.2 mp. 3. Bede, Szolnoki MÁV. Rudugrás: 1. Hadházy DEAC 340 cm. 2. Király MAFC 320 cm. 3. Friedrich 320 cm. — Sulydobás, ifjúsági: 1. Végh, DEAC 1320 m., kerületi rekord. 2. Gallé r. kath. gimn. 1150 m. 3. Rác, DEAC 1129 m. Sulydobás: 1. Regös, MAFC

12.25 m. 2. Parcer MAFC 11.98 m. 3. Galli DEAC 11.94 m. Gerelyvetés: 1. Takács, Postás SE 63.18 m. 2. Soós, DEAC 52.28 m., ker. rekord. 3. Galli, DEAC 45.90 m. Távugrás, ifjúsági: 1. Weisz, zsidó gimn. 644 cm., kerületi rekord. 2. Szász DTE 598 cm. 3. Galli DEAC 591 cm. 1500 m. síkfutás: 1. Móna, NyTVE 4 perc 25.5 mp. 2. Hermann, Török-vés 4 perc 28 mp. 3. Mofika, Szolnoki MÁV. 400 m. síkfutás, ifjúsági: 1. Arady, ref. gimn. 56.3 mp. 2. Szentiványi, ref. gimn. 56.4 mp. 3. Tassonyi, r. kath. gimn. 56.4 mp. 500 m. síkfutás: 1. Köstner, DEAC 1 perc 11.2 mp. 2. Bede, Szolnoki MÁV. 1 perc 13.8 mp. 3. Móna NyTVE 1 perc 13.8 mp. 300 m. síkfutás: 1. Kurunczy, Török-vés 36.8 mp. 2. Schiffer, Postás 37.2 mp. 3. Dénes, MAFC 37.4 mp. — Harmasugrás: 1. Létray, NyTVE 13.38 m., kerületi rekord. 2. Takács, Postás 12.50 m. 3. Galli, DEAC 12.15 méter. Diszkoszvetés: 1. Regös, MAFC 42.65 m. 2. Parcer, MAFC 36 m. 3. Galli, DEAC 35 m. Helyből magasugrás: 1. Parcer, MAFC 136 cm. 2. Kulcsár DEAC 136 cm., kerületi rekord. 3. János, DEAC 287 cm. 2. Parcer, MAFC 288 cm. 3. Székér DGASE 278 cm. — Diszkoszvetés, hölgyverseny: 1. Bordy Böske, DEAC 26.80 m., kerületi rekord. 2. Majzik Éva DEAC 19 méter. 110 m. gátfutás: 1. Dénes, MAFC 16.8 mp. 2. Jánosy, Postás 17.5 mp. 3. Parcer, MAFC 17.6 mp. 400 m. gátfutás: 1. Dénes, MAFC 24.5 mp. 2. Friedrich MAFC. Gerelyvetés, ifjúsági: 1. Rátz, DEAC 50 .16cm., kerületi rekord.

RÁDIO

Kedd, október 15.

Budapest. 9.15: Smirnoff Sergej Volga orosz balalajka-zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. Vízállás-jelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Mendits szalonzenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.30: A Tündérvilág meseórája. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés, hírek. — 5.10: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. — 6: Lukinich Imre dr. egyetemi tanár előadása: Magyarország

történelme életrajzokban. — 6.30: Mit üzen a rádió? — 7.30: Csathó Kálmán egyik novelláját olvassa fel. — 8: Hangverseny. — 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Utána Gramofonhangverseny. —

Külföld.

Berlin. 14: Gramofonzene. — 15.20: Igjúsági előadás. — 16.30: Fuvóshangverseny. — 18.20: Katholikus könyvek ismertetése. — 19.30: Gramofonzene. — 20.15: Közvetítés az UFA palotából. — 20.50: Kamarazene. — Pozsony. 12.30: Déli zene Brnóból. — 13.30: Magyar é-német hírek. Tót helyi hírek. — 16: Gramofonzene. — 16.30: Hangverseny. — 18.20: Francia lecke. — 18.45: Tó-lecke magyaroknak. — 19: Hírek. — 19.05: Házizene. — 20: Közvetítés Kassáról. — 21: Közvetítés Prahából. 22.15: Cigányzene. — 22.55: Hírek. — Krakó. 11.58: Kürtszó a Miasszonyuni templomból. — 12.05: és 16.15: Gramofon. — 17.15: Gazdaságföldrajzi elő-

adás. — 17.45: és 19.15: Közvetítés Varsóból. — 19.20: Operaközvetítés Kattawiceből. — Utána: Közvetítés Varsóból. — Milánó. 16.30: Gyerekkuckó. — 17: Kvintett. — 20.30: Kvintett, majd a házi nagyzenekar hangversenye. — München. 12.30: Gramofonzene. — 14.45: Hogyan készül a háziasszony a télre? A takarékos fazék. — 16: Lagerlöf: A moorhofti leány, felolvasás. — 16.30: Házihangverseny. — 17.30: Erahms: Daik szoprán és alt előadása. — 19: Katenazene. — 20.30: A müncheni Korszéri zenegyesület hangversenye. — Wien. 19: Francia lecke. — 19.35: Angol lecke. — 20: Maru operanékeső és Lanes gondokaművész hangversenye. — 21.30: Az 1529. X. 15-i bécsi török ostrom emlékműve hangversenyyel.

TŐZSDE

Jomkipur a tőzsdén

A tőzsde törvényes szünetnapjait követően szerepel a zsidók mai hosszunapja is. A forgalom ezért ugy az értéktőzsdén, mint az árutőzsdén teljesen szünetelt. Zárva voltak a termek és mivel a tőzdebörzség munkája is elpihent a mai napon, a tőzsdéépület kapuit is zárva tartották.

A debreceni sertésvásár

A hétfoi debreceni sertésvásáron a kóvér piacon mintegy 800 darab volt a felhajtás. A vásár irányzata közepes, ugyszintén a kereslet is. Jómínőségű kóvér sertés ára elérte az 1.20 pengőt is, kivételesen egyébként 1.20-nál kezdődött. A közepes minőségű ára 1.15, a silányé — 90 pengőnél kezdődött. A so-vány piacon 1800 darab körül volt a felhajtás, a kereslet itt is közepes, a vásár irányzata lanyha. Hízónak való sertés ára elősúlyban kilogrammonként —.09—1.35 pengő között mozgott, ennek ellenére a forgalom rendkívül kevés volt.

Vh. 2304—1029. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETME NY

A debreceni bír. járásbírósnak 1929. Pk. II. 40018. számú végzése folytán 79.— pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megítelt kamatai 10.13 pengő eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Gorove Lajos H. ügyvéd által képviselt id. Pábró Károly, valamint az ezennel csatlakozottnak kimondott eddigi végrehajtatók javára alperes ellen 1929. évi október hó 17. napjának délelőtt 9 órakor Tiszacségen Egyeki-utca 538. számú háznál 2020 P becsült ingók u. m.: cséplőgarnitúra stb. bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladtnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében. Debrecen, 1929 szeptember hó 19.

Tihanyi Vilmos, bír. végrehajtó.

Gyertyán,

őlg, tüzelő anyagok

bűkk, kiváló minőségben jutányosan kaphatók

Központi fa-

és széntelepen

Károly Ferenc József-ut 18-b, István gőzmalommal szemben. Telefon 4-64. Tulajdonos: Gaál Imre.

A magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4
(Saját ház.) Telefon: 11-85.

Halottszállítást autóján végez vidékre is.

28578—1929. Tj.

HIRDETMÉNY

A 4065—1929. B. M. elnöki számú rendelet alapján közhírré teszem, hogy a m. kir. Belügyminiszter ur az összes választók közül választandó törvényhatósági bizottsági tagok választásának a folyó évi október hó 27-ére kitűzött határnapját a folyó évi november hó 3-ik napjára halasztotta.

A legtöbb adót fizető tagok választásának határnapja változatlanul marad és így az a folyó évi október hó 18-ik napján a városbáza közgyűlési termében reggel 8 órakor kezdetét veszti.

Debrecen, 1929. év október hó 14.
Dr Vársáry István sk.,
polgármester.

Vh. 1503—1929. szám.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

A debreceni kir. járásbírósnak 1929. Pk. II. 40.990. számú végzése folytán 540.— pengő tőke a fizetett összeg betudásával, ennek megítélt ka-

matai és 113.93 pengő addigi és a mátr. és a még felmerülő költségek behajtása végett dr Kardos Endre ügyvéd által képviselt Kardos László javára 1929. évi október hó 17. napjának délelőtt 11 órakor Debrecenben Dobozi-utca, városi bérházban III. 14. számú ajtó 1107 P becsült ingók u. m.: varrógép, butorok, villanylámpák stb. bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak az 181. LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében.

Debrecen, 1929 szeptember hó 26.
Tihanyi Vilmos,
bir. végrehajtó.

VÁSÁROK NAPTARA

Október 15-én. Ecseshely, Csetény, Erdőtelek, Gyömrő, Kercseliget, Rum, Somogyvár (sertésvásár nincs), Székesfehérvár. Kirakodóvásár: Borsodnádásd. Október 16-án. Kiskörös, Nyárad. Tápósztele, Siófok (sertésvásár nincs), Tállya, Tiszabercel, Tura, Tápósztele. Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 1o szög 5o fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel szedett szavak duplán számítottak. — Üszölt hirdetésok más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

„Regényes“
Nagyon kérem levelemért a Debreceni Újsághoz küldeni. Kezefelt csokolja: őszi alkonyat.

Unatkozom.

Válaszolnék szellemes, feltétlen intelligens úriember levelére. Magam művelt és csinos úri-

leány vagyok. Levelet „Regényes“ jellegre kiadba kérek. 2732

KIADÓ LAKÁS

Kiadó egy pince lakás és egy borospince. Ugyanott egy autógarázs is kiadó. 7978

Egy

butorozott szoba kiadó.

Beresényi-u. 2. szám. 7978

Két szoba

mellékhelyiségekkel kiadó. Szent Anna utca 60. szám. 3860

Butorozott

utcai légfűtéses, kétágyas szoba azonnal kiadó Bika-bérház mozi udvar fölémelet 6. 3864

Meszeza u. 12. szám alatt 2 szoba, konyha, kamra, padlásból álló udvari lakás azonnal kiadó. 2684

Két

egymásbanyiló szoba földének igen alkalmas kiadó. Fehértói, Dégenfeld tér 4.

Butorozott

szoba két személyes — azonnal kiadó. Csapó u. 52. keresztépület. 3858

Kiadó

utcai kettő szoba, előszoba, konyha, speiz novemberre keresztény uricsaládnak. Rothermere (Darabos) utca 20. sz. 3853

Csinosan

butorozott utcai szoba esetleg ellátással kiadó. Püspöki palota I. 38. 3856

Kiadó

utcai különbejáratu szép szoba intelligens úriemberek. Miklós utca 21. 3861

Kiadó

2 szoba, 2 konyha, külön udvar és mellékhelyiségekkel, sertés és baromfi tartás megengedve. Egyetkert u. 56. sz. Boldogkert. 4200

Elegánsan

Lutorozott alkonyos utcai szoba, ebédlő, háló berendezéssel, előszoba, fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Engelné, Széchenyi-u. 42. 7925

Kettőszobás, mellékhelyiséges urilakás, ujonnan festve, balkonnal, azonnal kiadó. Hatvan-utca 61. első emelet 3. 7982

Tisza,

nagy udvari szoba, fűskamarával azonnalra kiadó. Patai u. 12. 2752

Kiadó

modern háromszobás, mellékhelyiséges lakás Szent Anna 22. 2774

Kettőszobás

lakás, mellékhelyiségekkel, közel a Dóclhoz november elsejére kiadó. Méliusz-tér 10. 2768

Kiadó

utcai butorozott szoba szolid embernek. Vigkedvű 15. 2768

Rákóczi-utcán

új szoba, konyhából álló pincelakás november elsejétől kiadó. Epitkezhetni Miklós-u. 6. 2807

2 szoba,

konyha fűtő. Kossuth-utca 45. november 1-re. Értelezmi Kossuth u. 15. 4701

Különbejáratu

udvari butorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Miklós utca 26. 2727

Utcai

két szobás lakás kiadó. Varga-utca 9. 2753

Szép

szoba, konyhas lakás kiadó november 1-re. Bihari utca 9. 2722

3 szoba mellékhelyiségekből álló utcai-lakás november 1-re kiadó. József kir. herceg utca 30. sz. alatt. 2684

Egy

szoba, konyha, fűskamará Jánosi-utca 11. sz. alatt azonnal kiadó. Értkezmi: Jánosi-utca 3. szám alatt, Szentessy unai. 4693

ÜZLETEK

Üzlethelyiség

legforgalmasabb helyen azonnal kiadó. — Csapó 24. Barna. 2805

Üzlethelyiség

palotának, raktárnak is alkalmas és butorozott szoba kiadó. Arany János-utca 15. 7927

Kiadó

17 év óta fenálló pékség, vagy tárba is megegyek. Mester-u. 44. 7981

Üzlethelyiség

központban, vendékvül csendő háttérrel kiadó. Telefon 12—61. 7986

VÉTEL

Mosott rongyot

vesz a Hegedűs és Sándor nyomda, Piac-utca 49. 7932

Kisebb

családi házat legfeljebb két lakással megvételre keresek jobb mellékutcán „Adómentes előnyben” címre ajánlatot kiadóba kérek. 4202

REGÉNY

CSÁGVÁRI MUZSÁK

irta: MESKÓ BARNA

(12)

Hidegded, kínos feszültség ereszdedett közük. A mondataik gyéren és tompán koppantak.

— Hát ő nem tud semmiről?
— Nem.
— És én és maga... ott a másik szobában... Rémeiket láttam...

— Nem volt oka.
— Nem volt. És magának sem, György.
Ez a csipős megjegyzés végkép megagyasztotta a beszélgetést. Gergőné már tisztán látta, hogy az ő gyönyörűen elképzelt megváltási regénye bohózatba full. Kínosan küzködött a foszlott illuzió keserű utóízével. A regény központjából kiesett, most már csak a bohózat központja lehet.

Magasról pottyant le s kissé bizonytalanul állt czeken az új alapokon. De asszonyi ösztöne azt sugta, hogy utóvégre ez is pozíció, ez is szerep. A humoros oldalán kell megragadni és megtartani. Igen, megtartani.

Hirtelen felkacagott. György összeresztent:
— Rajtam nevet?
— Dehogya. De olyan mulatságos...
— Mondtam Dénesnek, hogy nevetségessé tesz. Lett volna rá módja, hogy...
— Magának is lett volna, György. Ha maga fogadja...

— De mikor már Dénes látta, miről van szó...
— Őt ne okolja. Merész, ötletes volt. Ő, ebben van szépség. Örülök, hogy meg fogom ismerni.
— De ilyen komédia, az én nevemben! Magam nem tudja, mennyire megaláz ez...
Összegörnyedt a fotójában, fejét a tenyerébe

hajtotta. Gergőné nézte, nézte és lassan megengyhült. Hozzálépett és megismogotta a fejét, anyáskodva:

— Szegény... szegény fiu. Szegény kis poétám...
A György önzete lobbot vetett:
— Ne sajnáljon, kérem.
— Mit tegyek mást?
— Miért bánt?

A kínos feszültség megint közük ékelődött. Most már elviselhetetlenül. Gergőné erőszakkal törté meg:

— Hát... én elmegyek, György...
— Elmegy?
— Már olyan régen vagyok itt... És ő, az uram... keresni fog. Isten vele.
— Miért hagy el? — siránkozott György.
— Én? Én hagyom el — magát?

Az asszony még egy percig vergődött a menthetetlenül sivár helyzetben, aztán sarkonfordult és lassan az ajtó felé indult.

— Isten vele... — mondta megegyeszer. És kisorsrant az ajtón.

V. FEJEZET,

melyben a cságváriak ugyancsak kivágják a rezet.

Rossznájú emberek általában azt híresztelték Cságvárról, hogy maradi, tanyu fészek, amely megrekedt az idő porában-sarabban és senkisémm tördök azzal, hogy kirántsa belőle. Ezek a rosszmájúak nyilván nem voltak Cságvárott azon a bizonyos június nyolcadikán.

Ha ott lettek volna, röstelkedve ismernék be tévedésüket. Ez a nap ugyanis Cságvár történelmének örökké emlékezetes pontja marad.

Hiszen szó, ami szó, a nevezetes esemény előtti korszak olyan szürkéséggel pergett le, mint az októberi eső. De az eső nyomán is termékenységgel, amint hogy Cságvár hosszas begubózása sem jelentette az erők tespedését, elsatnyulását.

A város életét irányító kezekben és fejekben tagadhatalom volt némi tempós hajlam, ez azonban inkább a higgadt megfontolás jele, mintsem a nem-törődömség és renyhességé.

Aztán meg azt sem kell elfelejteni, hogy a város jelenlegi bölcsői máris megmutatták haladásai hajlandóságukat és tettrekészségüket egyharmely jeles alkotással. Alig husz esztendőie, hogy étnapot egyétevé, sorozatos és fáradhatatlan tanácskozások közt, két párt szenvedelmes harcában, az ékesszólások tüzeiben megszületett a város villanynyal való világitása. S alig tíz esztendőie, hogy Cságvár főutcájára ugyanilyen előzmények mádi diadalmasan bevonult az aszfalt, még pedig tekintélyes távolságon: körülbelül a polgármester háától a piactérig, ahol a városbáza áll.

Ünnepi trakták nyene fogásai után az emberi test is megkívánja a nyugodt, zavartalan emésztést, hát még egy város szervezete! Nem lehet csudálkozni azon, ha esztendőök soráig tart ez a laukadt, kényelmes szieszta s a csöndes pipázás, szemlélődés jegyében folyik le.

Hogy ez az emésztési folyamat még most sem ért teliesen véget s a kiváló alkotások lenyelt falatai nem váltak teljesen vérré, arra dokumentumok vannak. A Fehér Hollóhoz címzett cságvári vendégfogadóban barátságos sörözésre gyűló asztaltársaság ma is tanulságos vitákat folytat néhanapján a villanyvilágítás és aszfalt kérdései fölött s nemrég az utcai ivlámpák egy lelkes hive s ugyanazok gerinces ellenzője közt lovagias affér is támadt.

Ezek az elvi harcok azonban nem zavarták meg tulságosait a cságvári kedélyek harmoniáját. A derüs ötlefilozófia hál' Istennek nem veszett ki a polgárok lelkéből, ami elsősorban annak köszönhető, hogy néhány lelkes apostola akadt. Ezek közt is a leglelkesebb Jani bácsi. (Folytatjuk.)

Vastartályt,
10-20 hektolitereset
veszek. Reichmann, —
Széchenyi-utca 22. Te-
lefon 805. 2846

KERESLET

Intelligens,
jölékű nőt keresek
anyahelyettesnek. Te-
lefon 906. 2800

Gyermekszertő
nőt keresek 1 féléves
gyermek mellé, ki a ház
tartásban is segédkezik.
Jó bizonyítvánnyal. Dr.
Bárdosné, Hatvan u. 6.
Jelentkezés d. u. 6-7
óráig. 7922

Kertészt,
ki a kertészet minden
ágában teljes jártasság-
bir, keres gazdaságba
dr. Váradi Szabó János,
Nyírmártonfalva. 2845

ELHELYEZKEDÉS

Fiatal,
tisztá minden leányt
azonnalra felveszek. —
Fischer, Csapó-u. 23.
2844

Házmester,
vagy bejárónó lakásért
és fizetésért, ugyanott
mindenes főzőnő felvé-
tetik. Arany János-u.
utca 20. 3855

Házmesternek
gyermektelen házaspár
felvétetik. Kigyó-utca
12. Értekezni Szent
Anna-utca 23. —
Hajós. 7941

Egy
ügyes fiut tanulónak —
férjiszabósághoz föl-
veszek. Ehrenfeld, —
Széchenyi-utca 25. 7937

Kis családú
házmester felvétetik —
azonnalra. Miklós-utca
37. 7926

Jobb családból
számazó, intelligen-
sebb leány, ki a háztar-
tási teendőkben jártas
és ügyesen varr, uri csa-
ládhoz gyermek mellé
elmenne. Vidékre is. —
Cím a kiadóban. 2770

Jobb nő
elmenne gazdasszony-
nak, vagy beteget ápol-
ni, vidékre. Butoromnak
helyet és 12 pengőt ké-
rek. 15-re, vagy elsejé-
re. Debrecen, Péterfia-
utca 54. Cs. K. 2797

Tisztességes
férfiakat teljes ellátásra
felveszek. Hatvan utca
55., 2. ajtó. 7928

Napszámos
fiúk felvétetnek Preisler-
né. Boldogfalva 6.

Jó megjelenésű
urakat és hölgyeket ko-
moly háztartási cikkeket
eladására felveszek. Je-
lentkezni Bocskay-tér
12., fűszerüzlet. 7880

Pénzbeszedő,
kimondottan agilis, kész
pénz óvadékkal, esetleg
biztosítékkal felvétetik.
Rácz, Aruforgalmi üz-
let, Csapó utca 19. sz.,
udvarban. 7921

Lakatos
tanulók fizetéssel felvétet-
nek Preislerné, Boldog-
falva 6.

Lakatos
segédek felvétetnek Preis-
lerné, Boldogfalva 6.

Rikkancsokat
fix fizetésre és jutalékra
felveszünk. Piac utca
49., II. udvar. 7905

Szenzációs
szabadalom forgalomba-
hozatalára kimondottan
agilis ügynököket fix és
százalékra felveszek. —
Rácz, Aruforgalmi üzlet
Csapó u. 19., udvarban. 7920

AJANLAT

Megjelent
Tolnai Világtörténelme
XIV. Kapható a Grün-
hut hírlapirodájában, —
Varga-utca 27. 7985

Színházi Élet
megjelenik szerdán este.
Megrendelhető a Grün-
hut hírlapiroda utján —
Varga-utca 27. 7984

November 1-én
jelenik meg a Tolnai Vi-
láglexikon XVI. száma.
Előjegyzést már most
elfogad a Grünhut hir-
lapiroda, Varga-utca 27.
7983

Kvartélyt
kaphat két magános nő
Apafi u. 35. 3859

Poloskairtást
ciángázzal, szabadalma-
zott szerrel felelősséggel
vállalok. — Poloskaszer
kapható. — Telefonhívó
8-41. Nánássy, Kossuth
47. szám. 7952

Léglézározsinór
bundagomb, zsinór, pa-
szományáruk, haris-
nyafejelés és szemfel-
szedés legolcsóbb a pa-
szománygyárban, —
Piac-utca 32. 1531

AKI OLCSON
és szépen akar ruház-
kodni, az forduljon biza-
lommal Szónyi férjiszab-
ósához, Piac utca 77. sz.
Már 80 P-től készítenek
öltönyöket, elsőrendű
munkával, — hozott
anyagból is olcsón. —
Óriási mintakollekció-
val rendelkezem.

Kötelezettség nélkül
kérném megtekinteni, —
vevőkönység rendelkezé-
zésére állók. Hívásra
házhöz megyek. Tisz-
tításokat, javításokat
olcsón készítek. 2724

Vizsgákra
eredményes előkészítés,
német-francia nyelvok-
tatás okleveles közép-
iskolai tanárnőnél. József
királyi herceg utca 41.
jobbra. 4680

Kvartély
és koszt kapható Hon-
véd u. 55. 2750

Góré
harmincöt mázsa tenge-
ri befogadására kiadó.
Patai-utca 5. szám. —
4706

Eszriget
legolcsóbban Unsorfer-
nél lehet kapni. Hatvan
utca 64. szám. 7904

Délutánra
diktálásra gépirást vállal
urilány. Megkereséseket
„Perfekt gépirónó” jel-
gére a kiadóba.

Gép-
és gyorsírást tanítok
lányoknak. Gépen gy-
akorlás. Óra este 7-től.
Tandíj csekély. Cím a
kiadóban. 2733

Gallér
tisztítás magas fényvel
8 fillér. Fest, tisztít ol-
csó árak mellett Li-
bánci, Péterfia 4. Ke-
resztépkület. 4707

Kestyűk
festését, átalakítását,
tisztítását, javítását,
ezüst ridikülök bélelését
szakemberi vállalom. —
Kossuth u. 58. 5778

Fajborok
sejárt termései édes ma-
gasfokú 6- és új literen-
ként is napi áron. Arany
János-utca 30. Ráczó
Gyula-utca 2. Blazsek.
Zamatos gyümölcsbor 60
filléért kapható egész
nap. 9009

Téli alma,
kézszedett, féreg és
monilla mentes, Arany
pármin, Jonathán, Tö-
rökbalint, Batul Kasz-
lirenál előjegyezhető —
Arany János utca 30.
Blazsek. 4101

ELADAS

Eladó
két keményfa ágy, —
Piac utca 40.

Eladó
10 billenős kocsi, 400 m.
sinpárral. Domb-u. 1.
7979

Eladó
ebédoldívány, szőlő pré-
sek, szőlődaráló, egy két
szárnyas tömör ajtó. 120
liter rizling, 170 liter
ezerjő, 3-szor lezuhzott
létai bor. Nap utca 4.
3851

Négy lámpás
rádió, hangszóróval, te-
lepek nélkül eladó ol-
csón. Cím a kiadóban. 216

Eladó
egy káposztás kád, egy
20 éves agave (aloe) —
Károly Ferenc József-
ut 26. 2850

Viztartány
rezervóvár, vastag burkolat-
tal, izasztó tálcával, 20 m.
csővel eladó. Poroszlay ut
1-D. 2640

Egy
szoba padlózatához csak
nem új hajópadló, desz-
kák, gerndák, lécek és
egy vízvezetékagyló el-
adó. József kir. herceg
utca 34. 7873

Autó
alig használt, nyitott, négy
üléses, nagyszerű rugózás
kocsi, a tulajdonos nyug-
lomba vonulása miatt ol-
csón eladó. Cím a kiadó-
bivaltában.

Mosógép
olcsón eladó összes felsze-
relésével együtt. Arany
János utca 47.

Eladó
balkaros és cilinder —
Singer-gép, pult, üve-
ges szekrény, bankli,
kereszékek, kaptafák
és stélázsik. Mester-u.
32. 2799

Vízvezeték
kagyló és egy álló ír-
asztal eladó. József kir.
herceg u. 34. 7910

Eladó
összecsukható vaságy és
ebédlőszekrény márvány-
lappal. Wesselényi-tér
Máv. bérház I. lépcső 4.
2732

Landauer
nyitott és két pevo alatt
csukott átalakított, ne-
héz meiszett üveggel el-
látott nagy hintó, a szem-
ben lévő átlécek egyformán
nagyok és kényelmesek. a
tulajdonos nyuglomba va-
mulása miatt eladó. —
Ugyanott egy félfedelel
karban lévő kocsi és egy
egyfogats csukott kocsi is
eladó. Cím a kiadóhivatá-
ban.

Franz Wirth
mahagóni, Lauberger és
Gloss fekete zongora el-
adó. Alkalmi vétel. —
Szendró zongora raktá-
rában, Batthyány utca
22. szám. 7970

Autó,
6-7 személyes, Rena-
ult, jó állapotban eladó,
vagy kisebbre elcsere-
lhető. Egy ötös Máv ka-
zán és egy 42 colos, 4
éves Haffherr cseplő el-
adó, vagy nagyobbra el-
cserelehető. Szabó László
Földes. 2818

Alig használt
tisztá boroshordók literje
5 filléért eladó. 50 hek-
tó. Cegléd utca 12. sz.
7966

Eladó
balkaros és cilinder Sin-
ger gép, pult, üveges
szekrény, pankli, kerek-
székek, kaptafák és ste-
lázsik. Mester utca 32.
szám. 7951

Gazdaság
felosztása folytán
eladó egy alig használt
Hoffherr és Schrantz-
féle szecskavágó, kézi és
erőművi hajtásra, 3 ké-
ses, Kühne-féle 16 so-
ros vetőgép teljesen jó
állapotban, ekék, boro-
nák, lókapa, rosta és egy
új rendszerű Schopper-
féle buza fajsúlymérleg.
Megtekinthetők Körner
Béla- örfkösei cégnél,
Hajdusoboszlón. 7944

Eladó
200-500 literes hordó,
nagy lisztartó kis gar-
nitura. Boldogfalva utca
19. szám. 3838

Eladó
dívány, fotelek, írósza-
tal, szép nőruhák. Hat-
van utca 2. ügyvédnél.
2827

INGATLAN

Eladó
Károly Ferenc József-u.
26. 4 szobás családi ház,
szép gyümölcsös. 80
m. utcai front. 2849

Baross-utca 30.
számu ház, több lakás-
sal, istállóval eladó. Ér-
tekezni Farkas ügyvéd-
nél, Hungária palota.
Telefon 125. 7980

Feles föld
Ésdi vetésre kiadó vá-
ros alatti tanyán, ugyan-
ott pénzes szántók is
kellenek. Értekezhetni
Gazdák Bankja, Kossuth
és Batthyány utca sa-
rok. 3862

Kiadó
5 szobás családi ház —
Nap utca 4. 3852

Kiadó
Bánkon 20 hold föld 20.
számu tanyával. Érte-
kezni Bánk 89. és Agár-
di u. 18. számu családi
ház eladó. Értekezni
ugyanott. 3854

Sestakerf,
Andrássy ut 39. szőlő
családiházzal, melléképü-
letekkel vidékre költözés
miatt sürgősen eladó. 215

Eladó
vagy bérbeadó a Hat-
van-utcai kert legele-
jén egy többszobás, für-
dőszobás, zár verendás,
alápinézett uri ház, —
tölen-nyáron lakható.
Tiszta csertégláblól
épült, szivattyus kut,
összes mellékhelyisé-
gekkel, 600 négyzetgöl
gyümölcsös, termő szőlő-
lével. Cím a kiadóhiva-
talban. 2777

Steinfeld Macson
Nagy Lajos tőszom-
szádságában 9 kat. hold
eladó. Értekezni Bun-
di-utca 11. szám. 2620

Eladó
10 hold föld Létai uton,
5 kilométerre a város-
tól. Értekezni Nap utca
4. szám. 4686

Elsőrendű
20 hold szántóföld jutá-
nyos áron eladó. Kos-
suth utca 16. 2747

Eladó
Boldogkert, Borsovai u.
12. számu ház nagy gyü-
mölcssel. Értekezhetni
ott. 2680

Eladó ház
központban jutányos ár-
ért, azonnal beköltözhető
5 szobás lakással. Érte-
kezni Nap u. 4. 6487

Bajomi József

tűzfifa és szentlepe a
pályaudvaron.
Telefon: 8-93.

a debreceni üzletvezet-
őség szerződéses bér-
favágója és szállítója.
Magán és köztisztvisel-
ők, valamint gyári
munkáj csoportok ré-
szére kedvezményes
áron ad el

**hasábos és aprított
tűzfát és
szemet.**

Feles föld
-szí vetésre kiadó vá-
ros alatti tanyán. —
Ugyanott szántók is
kellenek. Értekezhetni
Gazdák Bankja, Kos-
suth- és Batthyányi-utca
sarak. 2799

8 pengőért
gyönyörű fekvésű beke-
retett házhely négyzetgöl-
le, gyönyörű fajszőlő,
gyümölcsstermésű Ho-
mokban szüret előtt
átvehető. Csenedőrének,
vasutasoknak alkalmas.
Kossuth-utca 59. eladó.
7577

Macson
10 hold föld és szőlő-
prés eladó. Értekezni
dr. Veress ügyvédnél,
Sas u. 3. 2670

VEGYES

Kiadó telep
faraktárnak, építke-
zési anyagraktárnak, —
garagenak és bámi
más célra azonnal a vá-
ros legforgalmasabb
helyén. Reichmann, —
Széchenyi-utca 22. Tele-
fon 305. 2847

Miss Edwards
születet angol, diplomás
polgári iskolai tanárnő
(cardiffi egyetemről) —
angolt tanít. József kir.
herceg utca 12. szám.
3857

10-15 darab
szarvasmarhát telelés-
re vállalok. Értekezni
Tanító 14. sz. 2787

Táncmulatság
20-án, vasárnap este től
reggelig a Gazduram
csárdában. Hosszupá-
lyi kövesut. 2765

Marhatrágymát
150 q adok alomszal-
máért. Monostorpályi ut
8. Telefon 214. 7928

BEGEDUS BELA
nyug. községi ügyvezető
OFB. által engedélyezett
ingatlanforgalmi irodája
Debrecen, Timár utca 8.
Telefon: 17-87.

Előadott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó vállalat nyomdájában Debrecen, József kir. her. u. 16. Kiadja Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó váll.